

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, LIEPA — JULY 1, 1982

Nr. 136

„AUSRA“ NR. 28 (68)

Lietuviai ir rusai

(Tęsinys)

Didžioji vokiečių tautos dalis tikėjo Hitleriu,ėjo paskui jį ir gulde galvas visuose vokiečių sukeltos karo frontuose. Niurnbergo proceso metu ta pati tauta, pamatiusi, įkokią nuodėmės ir niekšybės bedugnę įstūmė ją tas pakvaišęs maniakas, pasibaigė ir nacizmo atsiskaitė visiems laikams. Nacizmas dar gali gimti kurioje nors kitoje šalyje, bet Vokietijoje — ne!

Tiesa, dar kartais tarp vokiečių pasireiškia vienas kitas besilijęs nacizmo, kietos fiuriorankos, bet visą tautą vesti paskui save jiems jau nebelemta... Beje, tokie nacizmo „mohikanai“ — tikras lobis tarybiniais raševoms: jeigu nebūtų jų, pusė tarybinių žurnalių — tarptautininkų liktų be darbo. Tad nenuostabu, kad pastarieji dažnai iš musės padaro dramblių.

Rusai — nepaprastai plačios natūros žmogus. Ko nors emesis, jis negali sustoti pusiaukelėje ir tinkamai įvertinti savo poelgių. Jei jis ką nors myli, tai tam žmogui nusi-vilkęs atiduos paskutinius marškinius, atiduos paskutinį

kąsnį. Jei ko nors neapkenčia — nėra baiesnio žmogaus. Rusai labai patiklus. Jį lengva suagituoti kokia nors idėja, kad ir absurdiška. [tikėjęs į ją, jis eis akiai, dėl jos lengvai aukos net savo gyvybę.

Jei rusai sugalvos užgrobti svetimą šalį, jis nežino žodžio „gana“. Pavyzdys — Sibiro užkariavimas. Jermakui, Timofejevičiui pradėjus šio niekam nepriklausančio krašto užkariavimą, rusai ėjo ir ėjo į rytus be kelių, be žmonių, nebudamas žvėrių ir baisios žiemos, kol jiems kelią pastojė natūrali kliūtis — Ramusis vandenynas. Rusai patys suprato, kad valdyti tokį neaprepiamą, nepaprastai atšiaurų klimatą — beprotėybė, kad viena tauta niekada nepajėgs įsisavinti ir apgyvendinti tokių svaiginančių platybių, bet, nežiūrįnto, dar sėdėjo į laivus ir, perplaukę vandenyną, prieš savo imperijos prisijungė Aliaską, kurią vėliau pardavė jaunam kylančiam milžinui — Jungtinėms Valstijoms.

(Bus daugiau)

Futbolo taurė

Madridas. — Ispanijos spaudo rašo, kad per ateinančias kelias savaites viso pasaulio akys bus nukreiptos į Madridą ir Barceloną, nežiūrįnt, kas dėsia Libane, Argentinoje ar Irake. Liepos 4 d., kada JAV švęs Nepriklausomybės dieną, Barcelonoje Lenkijos futbolo komanda susikirs su Sovietų Sąjungos rinktinė. Laukiama aštrios kovos. Lenkai antrąjį Pasaulio Futbolo Taurės ratą pradėjo sėkmingai, sumušdami Belgiją 3-0. Pirmajame rate Lenkija užtikrintai sumušė Peru 5-1. Lenkų treneris Antony Piechnickzek pasakė, kad jis tikisi pirmenybės laimėti trečiąją vietą. Taip esą todėl, kad netikrumas namie, karinės padėties įvedimas Lenkijoje sutrukdė rinktinės treniruotes. Žaidžiant prieš Belgiją, visus tris lenkų įvarčius įmūsė Zbigniew Boniek. Šis Lenkijoje pasižymėjo nepaklusnumu, buvo vieneriems metams suspenduotas, tačiau artėjančiam Pasaulio Taurės rungtynėms, bausmė jam buvo dovanota. Maža to, jis bus pirmasis komunistinės valstybės futbolininkas, gavęs leidimą žaisti Vakaruose. Jį už 500,000 dol. „nupirko“ Italijos Juventus klubas.

Lenkijos rinktinė, atvykusi į Barceloną, pirmiausia aplankė garų Montserratto vienuolyną, kur aplankė stebuklingą Kūdikių Jėzaus medinę statulėlę „La Moreneta“. Tai Katalonijos provincijos patronas jau nuo 12-to šimtmečio. Pasimeldę ir uždegę žvakeles, lenkai futbolininkai nuvažiavo į stadioną.

Daug kas Amerikoje stebėjo Vakarų Vokietijos-Austrijos rungtynes, kurias vokiečiai laimėjo 1-0. Komentatoriai vadina šį žaidimą „valso šoku“. Daugiausia kritikos pasigirdo pačioje V. Vokietijoje. Nėra įmanoma įrodyti, kad abi komandos, jų vadovai buvo susitarę „šokti valsą“, tačiau

įtariama, kad vokiečiai tyčia nebandė rungtynių laimėti didesniu rezultatu (trim įvarčiais ar daugiau), nes tuo atveju į antrąjį pirmenybių ratą būtų patekęs ne Austrija, bet Alžyras, kuris anksčiau buvo sumušęs Vak. Vokietiją 2-1. Sakoma, kad įmūsusi pirmąjį įvartį, vokiečių komanda dažniau „šaudė“ atgal, į savo vartus, negu pirmyn.

Alžiro komandos vadovas pasakė, kad Alžirui garbė, jei

Irakas pasitraukė iš Irano žemės

Bagdadas. — Irako valdžia paskelbė, kad jo kariuomenė jau pasitraukė iš visos Irano teritorijos, tačiau Irano įteigė karo nenutrūkė. Irano artillerija apšaudė Irako pasienio miestą Zabatią.

Irako prez. Saddam Hussein atleido iš pareigų aštuonis vyriausybės kabineto narius ir pusę arabų socialistinio atgimimo partijos (baath) vadovybės narių. Pašalinta ir visa revoliucinė vadovavimo taryba. Valdantiosios partijos suvažiavimas perrinko Husseiną generaliniu sekretoriumi ir patvirtino jo vykdomus vyriausybės pakeitimus.

— Komunistinė Kinija pradeda didelį gyventojų surašymą, kuris turėtų atsakyti į klausimą: kiek Kinijoje žmonių? Gyventojus surašė apie 6 milijonai valdininkų. Valstybei surašymas kainuos 200 mil. dol.

„The Christian Science Monitor“ korespondentas Edward Girardet (kairėje su mikrofonu rankoje) kalba su svarbiausiu Afganistano laisvės kovotojų vadovu Masoudu, kurio vadovaujami parti-

zanai sudavė stiprų smūgį Panjširo slėny sovietų daliniams. Sakoma, kad sovietai ir Afganistano valdžia neteko 3,000 vyrų užmuštais ir sužeistais.

Rusams nepavyko mūšis Afganistane

New Yorkas. — Kaip rašėme, neseniai iš Afganistano grįžo korespondentas Girardet, pats stebėjęs Panjšero slėnyje sovietų ataką prieš Afganistano laisvės kovotojus. Šiame slėnyje buvo ir „Time“ žurnalo korespondentas William Dowell, praleidęs Afganistane 22 dienas. Jis irgi aprašo, kaip 12,000 sovietų ir Afganistano valdžios kareivių bandė išvalyti partizanų užimtą kalnų kelią ruožą, kurį gynė apie 3,500 vietinių partizanų ir iš kitų slėnių atsukusiųjų kovotojų.

Mūšis prasidėjo gegužės 17. Į kalnų tarpekį pirmi įžengė Afganistano tankai ir šarvuotieji. Jiems praėjus, laisvės kovotojai susprogdino kalnų slautus, atskyrė paskui žygiuojančius sovietų karius. Keli šimtai Afganistano kareivių, atkirsti nuo sovietų, pasidavė nelaisvėn, atskudami savo ginklus, jų tarpe devynis tankus, prieš rusus.

Panjšero slėnyje laisvės kovotojams vadovauja jaunas, 28 metų buvęs inžinerijos studentas Ahmed Shah, Afganistane žinomas Massoudo vardu. Kilęs iš turtingos Kabulo šeimos, jis paverė Panjširo slėnį atskira laisvės kovotojų respublika su savo mokyklom, finansine sistema, maisto paskirstymo organizacija, savo kalėjimais ir kaimų tarybomis. Massoudui per ilgesnį laiką pavyko pagrobti nemažai komunistų gėrybių. Jo kariai visi turi reguliarias uniformas, visi turi kariškus batus ir pačius geriausius sovietų šautuvus. Labai gerai veikia Massoudo saugumas. Jis gauna iš Kabulo pranešimus apie kariuomenės judėjimą, apie karinius sandėlius, gauna net žemėlapius su sovietų puolimo planais. Sovietų karininkai nepasitiki afganais komunistais, jų lojalumui net pačioje Kabulo viršūnėse.

Korespondentas praneša, kad afganų partizanai šiuo metu daug geriau ginkluoti, negu pernai. Nors Afganistano valdžia skelbia, kad ginklais „banditų“ aprūpina

„užsienio imperialistai ar hegemonistai“, partizanų ginklai daugiausia sovietų gamybos. Korespondentas Dowell pats sutiko daugybę partizanų karavimų su amunicija, maistu, minosvaizdžiais. Partizanų būriai ir nuvargusių arklų karavanių vadai susitinkę vieni kitus sveikina tradiciniu afganų linkėjimu „Mandanaresh“ (Nebūk pavargęs!). Sakoma, kad paskutiniame puolime Panjšero slėnio apylinkėse sovietai ir Afganistano kariuomenė neteko 3,000 užmuštais ir sužeistais. Kabule kalbama, kad sunkvežimiai vis dar parveža į sovietų bazes žuvusių kūnus.

Baudžia Amerika už paramą britams

Norfolkas. — Šią savaitę Karibų jūroje prasidėjo JAV ir Pietų Amerikos karo laivynų jungtiniai manevrai. Iš numatytų manevrų dalyvių atvyko tik Čilės ir Kolumbijos laivynai. Praeityje panašiuose manevruose dalyvaudavo: Argentinos, Brazilijos, Ekvadoro, Peru ir Venecuelos laivai. Šį kartą minėtos valstybės atmetė JAV pakvietimą. Neabejojama, kad Pietų Amerikos vyriausybės atsisakė dalyvauti manevruose dėl Falklando konflikto ir dėl Amerikos paramos Britanijai. Urugvajus ir pakvietimą visai neatsiliepė.

— Turkijoje suimti 44 kurdų sukilėlių vadai. Jau kalinami 400 kurdų, kuriems gresia mirties bausmė už priešvalstybinę veiklą. Turkijoje iš 46 mil. gyventojų 7 nuoš. yra kurdų tautybės.

— Jeruzalės teismas pripažino, kad Alan Goodman, kuris per Velykas apšaudė musulmonų mečetę, vieną arabų nušaudamas, kelis sužeisdamas, buvo tą dieną ir dabar yra visiškai normalus, sveikas protiniais. Jo teismas numatytas rugsėjo 8 d.

TRUMPAI IS VISUR

— Trys britų žurnalistas, kurie Argentinoje buvo suimti balandžio 13, buvo išleisti už piniginių užstatų. Jie turės grįžti į teismą, jei nenorės prarasti po 6,500 dol. užstatą. Visi trys išskrido į Madridą.

— Libane apsupti palestiniečiai sutinka išeiti iš Beiruto, Izraelis sutinka juos išleisti, tačiau klausimas lieka: kas juos norės priimti?

— Jackson mieste iš Kinijos šokėjų grupės pabėgo 24 metų šokėjas Lin ir paprašė politinio prieglobsčio Amerikoje.

— Argentinos prezidentas Bignone šiandien duos priesaiką. Jis jau paskyrė į naują vyriausybę 9 civilius ir vieną generolą.

— Prancūzijoje pakeisti pramonės ir socialinių reikalų ministrai.

— Floridoje federalinis teisėjas įsakė paleisti iš stovyklų apie 2,000 Haiti pabėgėlių, kurie nelegaliai atvyko Amerikon.

— Graikų Egėjų jūroje Kolymnos salos gyventojai sukėlė protestus, kai į salą poilsio atvyko Izraelio karo laivyno mokomasis laivas su 35 jūrų kadetais. Laivas turėjo išvykti iš uosto. Graikų uostų darbininkai paskelbė Izraelio laivų boikotą. Izraelio uostai nutarė boikotuoti graikų laivus.

— Lenkijos milicija Wrocław mieste išardė darbininkų susirinkimą ir 257 suėmė.

— Kipro salos prezidentas Kyprianou atvyko į Graikiją tartis dėl salos ateities.

— Londone paskelbta, kad seneniai gimusio princo Viliamo krikšto tėvai bus šeši: buvęs Graikijos karalius Konstantinas, princo Čarlio pusseserė Aleksandra, lordo Mountbatheno anūkas lordas Romney, princo Čarlio draugas, rašytojas Sir Laurens van der Post, princesės Dianos draugė, Westminsterio kunigaikštienė ir lady Susan Hussey, karalienės Elzbiotos patarnautoja.

— Vietname iš valstybės tarnybos pašalintas jos vicepirmininkas Thuy.

— Londono ligoninėje Izraelio ambasadorius Argov, kurio

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Padėtis Libane

Jeruzalė. — Izraelio vyriausybė pabrėžia, kad Libano invazijoje nebuvo tiek žuvusių ar sužeistų, kaip skelbia Izraelio priešai. Užsienio korespondentai, aplankę pietinę Libano dalį, kur buvo daug palestiniečių stovyklų, tvirtina, kad Izraelis sugaudė visus vyrus, išskyrus senelius, iki 14 metų amžiaus. Palestiniečiai formaliai nelaikomi karo belaisviais, bet įtariamais teroristų grupių nariais. Izraelio spaudo skelbė, kad jų tarpe yra savanorių iš įvairių arabų kraštų, net iš Bengalijos ir Pakistano.

Du norvegai gydytojai, kurie dirbo netoli palestiniečių stovyklos prie Sidono, buvo trumpam laikui paimti į nelaisvę kartu su palestiniečiais. Norvegai kaltina izraelitus žiauriai elgiantis su belaisviais. Daktarai pareiškė BBC radijo atstovams, jog jie matė izraelitus mušanč kalinius lazdomis, matė kalinius spardomus, matė apie 10 belaisvių užmuštus. Izraelis šiuos kaltinimus paneigė. Vakar vėl posėdžiavo Izraelio vyriausybė. Izraelis nutarė leisti PLO kariams pasitraukti iš vakarinio Beiruto su asmeniniais ginklais. Premjeras Beginas pasakė:

„Jie gali pasiimti savo Kalšnikovus“. Tai sovietų gamybos automatiniai šautuvai. Beginas savo ilgoje kalboje Izraelio parlamente atmetė palestiniečių reikalavimą, kad Izraelis pasitrauktų nuo Beiruto tris mylias. „Jie neturi teisės mums diktuoti“, pasakė Beginas.

Izraelio sutikimas leisti, kad palestiniečiai pasiimtų smulkiuosius ginklus, laikomas nuolaida, kuri turėtų patenkinti palestiniečių garbės jausmus. Pasitraukti su ginklais būtų garbingo pasitraukimo simbolis. PLO turėtų

persėdėti su Libano krize, tebėra be samonės nuo birželio 3 d.

— Milane plėšikai įsibrovė į požeminį banko seifą ir pabėgo su 4 mil. dol. Policija ieško trijų plėšikų ir vieno banko tarnautojo.

— Jordano karalius Hussein pasirašė Maskvoje, jog sovietų draugiškumas arabams ypač dabar jaučiamas, kada Izraelio agresoriai, remiami Amerikos, vykdo nusikaltimus Libano žemėje. Karalius tarėsi su premjeru Tichonovu ir su užsienio reikalų ministru Gromyko.

— Argentinos prezidentas paskyrė naują užsienio reikalų ministrą Juan Lanari, buvusį ambasadorių Venecueloje.

— Prezidentas Reaganas pa-

sirašė civilinių teisių balsavimo įstatymo pratęsimą dar 25 metams.

— Specialus prokuroras, po ilgų tyrinėjimų, paskelbė raportą ir pripažino, kad darbo sekretorius Raymond Donovan nėra pakaltinamas, nesą jokių įrodymų, kad jis palaikė ryšius su mafija.

— Izraelio kariuomenė Libane jau paėmė į nelaisvę nemažai iraniečių savanorių, atvykusių padėti palestiniečiams.

— Bostone vyksta negrų organizacijos spalvotųjų gyventojų pažangai (NAACP) suvažiavimas. Jame kalbą pasakė sen. Kennedy, kaltindamas prezidentą Reaganą nuolaidžiuviu rasistams ir diskriminatoriams.

palikti patrankas, minosvaidžius, sunkiuosius kulkosvaidžius.

Izraelis pabrėžė, kad laikas baigiasi ir palestiniečiai turi išeiti iš Beiruto per 48 val. nuo antradienio. Premjeras savo kalboje vėl pakartojo išėjimą Beiruto civiliams gyventojams. „Išėjite, kaip galite, nes mes nenorime jūsų sužeisti“. Premjeras piktai atmetė darbių opozicijos reikalavimą pažadėti, kad Izraelis Beiruto nepuls. Beginas pasakė, kad tai kvailas reikalavimas, kvaila politika, nes, įsigirdę Izraelio pažadą, palestiniečiai liks Beirute. Jie tik todėl ir žada išeiti, nes bijo Izraelio armijos, pasakė premjeras Beginas.

Premjeras Beginas perskaitė parlamente prezidento Reagano laišką, kuriame išpėjo Izraelį laikyti karo pailiubę, nedidinti įtempimų, nes Reaganas gavęs išpėjimą iš sovietų prezidento Brežnevo. Beginas gavęs dvi telegramas iš Maskvos, kurios išpėja neapšaudyti vakariniame Beirute esančios sovietų ambasados. Beginas atsakė, kad Izraelis nenori paliesti jokios ambasados.

Premjeras pareiškė parlamente, jog į Izraelio rankas pateko 5,709 teroristai Libane. Daugumas jų — palestiniečiai, tačiau yra ir kitų, — iš 26 atskirų valstybių.

Prasidėjo derybos

Zeneva. — Vakar prasidėjo Amerikos-Sovietų Sąjungos derybos dėl strateginių ginklų apribojimo. JAV delegacijos vadovas E. Rowny perskaitė prezidento Reagano laišką, kuriame sakoma, kad stipriausio pasaulio valstybės: Amerikos ir Sovietų Sąjunga turi atsakomybę žiūrėti, kad sumažėtų žmonių gresianti atominio karo grėsmė, kad atominiai arsenalai tarnautų taikai. Pirmasis delegacijų susitikimas įvyko sovietų pasiuntinybėje. Abiejų delegacijų vadai vienas kitą jau pažįsta iš ankstyvesnių derybų.

Erdvės kelionė

Houstonas. — Daugkartinio skridimo erdvėlaivio „Columbia“ kelionė vyksta gerai. Erdvės tyrimų agentūrai rūpestių sukėlė klausimas, kodėl pakilimo metu nusukdavo dvi pagalbinės raketos. Speciali komisija pradėjo tirti, kodėl neatsidarė raketų parašiutai. Jos krito jūron 6 kartus didesniu greičiu, negu būtų kritusios su parašiutais. Šios raketos buvo naudojamos jau kelis kartus.

Erdvėlaivis skrieja 185 mylios nuo Žemės orbitoje, astronautai jaučiasi puikiai ir atlieka jiems numatytus uždavinius.

KALENDORIUS

Liepos 1 d.: Aronas, Jutvara, Gendrutis, Liepa.

Liepos 2 d.: Aristonas, Monegunda, Lengvinis, Žilvinė.

Saulė teka 5:19, leidžiasi 8:29.

ORAS

Saulėta, šilčiau, temperatūra dieną 85 l., naktį 70 l.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

VYČIŲ ORGANIZACIJOS APIMTIS

Lietuvos vyčių organizacijose dabar yra 3126 nariai. Jie pasidalinę į keturias apygardas, ir yra jokiai apygardai nepriklausanti Los Angeles kuopa. Iš viso organizacijoje yra 53 vyčių kuopos. Didžiausia apygarda yra Atlanto Pakrančių. Jai priklauso vyčiai, gyvenantys Floridoje, Delavare, Marylande, New York'e ir New Jersey valstijose, rytinėje Pensilvanijoje ir sostinėje Vašingtone. Jai priklauso 1362 vyčiai, beveik pusė visos organizacijos narių. Turi devyniolika kuopų. Didžiausia iš jų yra Masphetė, New York, valstijoje. Didelės yra dar Newarko ir St. Clair kuopos.

Antroji savo didumu yra Naujosios Anglijos apygarda, apimanti Connecticut, Rhode Island, Massachusetts, Vermont, New Hampshire ir Maine valstijas. Turi iš viso 820 narių, pasidalijusių į penkio-olika kuopų. Didžiausia kuopa yra Worcesteryje. Nemažos yra Waterbury ir South Bostono kuopos.

Vidurio — Centro apygarda, apimanti vakarinę Pensilvaniją ir Ohio bei Michigan valstijas, ir JAV Vidurio (buvusi Illinois — Indiana) apygarda, apimanti Indiana, Illinois, Wisconsin ir Kansas valstijas, nebėra didelės. Vidurio — Centro apygardos veikla daugiausia koncentruojasi Detroito ir Daytono miestuose, o JAV Vidurio apygardos — Chicagoje.

A. P.

VYČIAI RŪPINASI JURGUČIŲ

Lietuvos vyčių pirmininkė Loreta Stukienė pasiuntė JAV prezidentui Ronaldui Reaganui ir valstybės sekretoriui Aleksandrui Haigui šitokio turinio telegramą: "Mūsų organizacija, kurią sudaro daugiau 3300 Amerikos lietuvių, yra labai susirūpinusi lietuvių Marijos Jurgutienės bado streiku Maskvoje. Jos vyras Aloyzas Jurgutis, dabar jau Jungtinių Amerikos Valstybių pilietis, pasitraukė iš Sovietų Sąjungos 1974 metais, ir nuo to laiko nuolatiniams pastangoms gauti išsilaikymo vizas žmonai ir dukrai Dainai, kad jos galėtų atvykti pas jį į JAV, yra nesėkmingos. Jeigu Sovietų valdžia neduos tuoj pat leidimą Jurgutienei išvykti, jos gyvybė yra pavojuje. Prašau panaudoti savo autoritetą ir įtaką, kad neišlaikytų žmonės tiek galiama greičiau galėtų vėl sudaryti vieną šeimą Jungtinėse Amerikos Valstybėse".

Pirmininkei atsakė prez-

Amerikos Vidurio apygardos pirm. Vincas Samoška.
Nuotr. J. Tamaliūči

dentu padėjėjas Jack Burgess. Padėjo už telegramą ir pasakė, kad Amerikos valdžia rūpinasi Jurgučio šeima. Viceprezidentas Bush neseniai susitikęs su Jurgučiu ir kitais ir jiems užtikrinęs, kad prezidentas Reaganas padės, kiek jis galės, rasti sprendimą šitam reikalui.

A. P.

PAGERBTAS KUN. J. STEPONAITIS

Vyčiai pagerbė kun. Justiną Steponaitį, Šv. Pranciškaus parapijos Athol mieste kleboną ir Athol — Gardner vyčių kuopos dvasios vadą, jo kunigybės 45 metų sukakties proga. Tai buvo Lietuvių ekskursijų sąjungos patalpose, pasibaigus mėnesiniam kuopos susirinkimui.

Kun. Steponaitis yra gimęs Lietuvoje, Sintautų parapijoje, Skaigirio kaime. Mokėsi Šakiose ir Naumiestyje. 1937 m. birželio 26-tą Vilkauskio vyskupas Jonas Karosas išvėntino jį į kunigus.

Pirmoji jo pastoracinio darbo vieta buvo Plutiškio miestyje. Po metų buvo paskirtas prie katedros Vilkauskioje.

1944 metais vokiečiai išgabenė jį į Vokietiją ir pavėdė eiti kunigo pareigas šiaurinėje Vokietijoje. 1948 metais vyskupas Vincentas Padolskis pasiuntė jį į Angliją, į Londoną. 1953 metais jis buvo pasiųstas į Dallas miestą Texas valstijoje. Netrukus buvo perkeltas į Worcesterį, į Aušros Vartų Dievo Motinos parapiją, kurioje išbuvo iki 1968 metų. Paskui dirbo Šv. Kazimiero parapijoje Worcesteryje, kol 1971 metais buvo paskirtas Šv. Pranciškaus parapijos klebonu.

Kuopos pirmininkas Viljamas Vyšniauskas įteikė jam vyčių dovaną. Sukaktuvinį tortą iškepė Gladys Richardson. Buvo ir vakarienė. Tą dieną šventėm ir Beatrichės Richard vardinę, Karolio Genaičio, Klaros Zetkowsky ir Alicijos Zaremienės gimtadienius.

Kuopos išvyka šią vasarą bus rugpjūčio 8-tą Prano Anorio sodyboje Athol mieste ant White Pond ežero kranto. Rudens suvažiavimas bus rugsėjo 26-tą Atholyje.

A. G.

GEGUŽINĖ CHICAGOJE

Neužmirškite, kad šį sekmadienį, liepos 4-tą, Vyčių namuose ir jų sode Chicagoje bus gegužinė. Durs į ją atsidarys vidurdienyje — 12-tą valandą. Burtų kelių bus skirstomos dovanos už įėjimo mokestį. Bus įvairūs lietuviškas maistas ir gėrimai pagal kiekvieno skoni. Bus ir didysis dovanų paskirstymas, kur bus galima laimėti kelionę į Bahamas, nemažas pinigines dovanas, dėdė šampano, gerą rankinį laikrodį ir kitokių dalykų. Žinoma, bus ir šokiai; jiems gros garsus Ažuolo Stelmoko orkestras. Susitikti bus galima seniai bematytus pažįstamus. Chicago vyčių pirmininkas Vincas Samoška prašo lietuvių atvykti į šią gegužinę ir linksmai atšvęsti Liepos 4-tos šventę.

T.

Kuo tyresnė kancija, tuo didesnė pažanga ir laimėjimas. Ir taip — vienos Jėzaus aukos užteko kenčiantį pasaulį išganyti.

M. Gandhi

Kai iš Vokietijos stovyklų suplaukė Amerikon, pirmą dešimtmetį tuokėsi nepriklausomai Lietuvių gimusi karta. Tuomet beveik šimtu procentų — savi su savom. Mišrios vedybos buvo kažkokia egzotiška sensacija. Net ir didžiausi moralistai likdavo be žado. Antrajam dešimtmeti, nors irgi dar gimė Lietuvoje, bet Ameriką pasiekę dar želinukų amžiaus, vis dažniau emė poruotis su kitataučiais. Trečiajam dešimtmečiui baigiantis, mano rupiu apskaičiavimu, iki altoriaus nueina gal tik kas penkta lietuviška pora. Plešosi mūsų superpatriotai, it vištos savo perėtus antikus ir tvenikinį paleidę, ir prityla nebent tuomet, kai į jų pačių šeimą kitautė mairi ar kitautis žentas ateina. Nereikia būti dideliu pranašu spėjant, kad, ketvirtai dekadai egziliuje baigiantis, lietuviška sutuoktinių pora bus laikoma kažkokia sencinga atsitiktinybe, kaip pirmam dešimtmeti mišrioji.

Atleiskite tokią įžangą, bet vedybų klausimą apskritai paliesti randasi geriausia proga, kai rašai apie vestuves. Juoba, kai rašai dviejų lietuvių sutuoktuvėmis besidžiaugdamas...

Šių 1982 m. birželio 12 Detroito lietuvių Dievo Apvaizdos bažnyčioje buvo suotuoti Ramona Urbonaitė ir Donatas Ramanauskas. Jaunoji — detroitietė Gražina ir Jono Urbonų dukterė; jaunasis — čekiškiškas Albinas ir Liudo Ramanauskų sūnus. Jaunieji prie altoriaus atėjo su septynių porų palyda. Sutuoktinių apeigas atliko ir pamokslą pasakė klebonas kun. Viktoras Kriščiūnėvičius. Sodo giedojimą Pranas Zaranka (jis vadovavo ir dalyvių bendram giedojimui), o vieną giesmę atliko Asta Jurgutytė. Šia dauguma girdejomės solo giedant pirmą kartą, džiaugdamiesi, kad netrukus gal sulauksime naujos pajėgios dainininkės — sopranos. Vargonais grojo Vidas Neverauskas. Svečių klebono žodžiais vedybų liudininkų, buvo sklidinai pilna šventovė, kaip ir vėliau vykusioje puotoj — apie keturi šimtai.

Po sutuoktinių gražiam, vaikiškam pavakary jaunųjų bei jų palydovų sveikinimas atliktas ne salė, o žaliame šventovės — Kultūros centro kieme. Čia, be spūsties ir prakaito, galėjom jauniesiems, jų tėvams bei palydos pulkui paspausti rankas ir išreikšti linkėjimus.

Susirinkę į puotą Kultūros centre, triukšmingai plovom atėjusiems jauniesiems, o abiejai tėvai juos pavaišino duona, druska bei vynu. Programai

Ramona Urbonaitė ir Donatas Ramanauskas, birželio 12 d. Detroito sukūrė naują lietuvišką šeimą.

Nuotr. J. Urbono

pamainomis vadovavo jaunosios brolis Juozas Vaičiūnas ir pusėsėrė Gintarė Šilekaitė — Everet. Pirmuoju kalbėjo jaunosios tėvas J. Urbonas, po jo — jaunojo tėvas L. Ramanauskas. Vyr. pabrolis Robertas Keželis už jaunosius pakėlė šampano tostą. Buvo pristatyti gausūs abiejų jaunųjų giminių, suvažiavę iš Chicago, Toronto ir kelių kitų miestų. Sveikinuosiu jų raštu tarpe buvo JAV prezidentas Ronaldas Reagan ir jo žmona Nancy, Michigano gubernatorius William G. Milliken, vicegub. James Brickley, JAV kongresmanas Phillip Ruppe, Lietuvos Respublikos federacijos pirm. Anatolijus Milūnas. (Čia reikia pastebėti, kad JAV politinių didžiųjų meilė jauniesiems kyla iš Jono Urbono veiklos. Jis — ne tik JAV LB vykd. vicepirmininkas bei kelių kitų lietuvių organizacijų vadovybių narys, bet iki kaklo pasinėręs ir į JAV respublikonų partijos veiklą). Vis dėlto, daugiausiai plovome iš Lietuvos sveikinimo laiško ar telegramą atsiuntusią jaunosios tetai, kurios net pavardės neįsigirdome. Po visų kalbų bei tostų, jaunas dekojo visiems vestuvių dalyviams, o ypač Ramonai tėvams, kad ją tokią gerą ir gražią jam išaugino.

Rimo Kaspučio "Romantikos" orkestrui grojant, šokančius solo dainomis dar palinksmino D. Jurgutytė bei R. Kasputis. Gražiausius akimirkinius visiems suteikė jaunosios su pamergėm bei draugėmis atlikta "Sadutė" (paruošė Galina Gobienė) ir po to su pamergėm ir pabroliais suotuota "Rezginėle". Šiam šokiui akį veriančių spalvų tautinės juostos išaudė jaunosios mama G. Urbonienė. Abiem šokiais ypač gėrėjosi vestuvių dalyviai kitataučiai.

Dar keli žodžiai apie jaunosios. Ramona gimė Kanadoje ir mažametė su tėvais emigravo į JAV. Visą laiką gyvendama Detroito apylinkė, čia baigė Wayne State un-tą chemikos bakalauratą. Baigė labai gerai, tad be jokių sunkumų priimta į to paties un-to medicinos fakultetą ir šį rudenį pradės medicinos mokslus. Nuo mažens lietuvių "Gabių" tūto skautė, baigusi aukštesniąją "Žiburio" lit. mokyklą, šoko "Šilainėje", dainavo parapijos chore, lietuvių veikloje dalyvavo kone kiekvieną savaitgalį.

Jaunasis Donatas Ramanauskas užaugo Chicagoje. De

Paul universitete iš chemijos gavo bakalaurą ir 1981 m. magistro laipsnį. Dėl mylimosios persikėlęs į Detroitą, šiuo metu dirba Flint Ink. Co. cheminėje įmonėje. Chicagoje baigęs Kristijono Donelaičio aukštesn. lituan. m-lą. Septynerius metus šoko "Grandies" ansambly. Priklausė "Lituanicos" skautų tūntui. Už išskirtinę veiklą tūntu buvo pakeltas į skautininko laipsnį. Detroito įstojo į "Baltijos" skautų tūntą ir į Dievo Apvaizdos parapijos chorą. Pasižymėjęs bėgikas, Detroito jau dalyvavo keliuose ilgų distancijų maratonuose.

Viliamės, kad Ramona ir Donatas Ramanauskai daugelį metų bendrai skautaus, ir linkime jiems laimingos vedybinio gyvenimo.

Alfonsas Nakas

PAVERGTŲ TAUTŲ FESTIVALIS

Pavergtų tautų festivalis šiais metais vyks ukrainiečių Kultūros centre, 26601 Rayan Rd. (tarp Reuther Hwy ir 10 mile Rd.), Warren, liepos 18 d. nuo 1 val. po pietų iki 9 val. vakaro. Prisiminimas mirusių ir bendros maldos už pavergtas tautas, kurias kalbės pavergtų tautų dvasininkai, vyks nuo 3 val. iki 4 val. p.p. Šiuo laikui bus sakomos politinės kalbos. Visą kitą laiką matysime įvairių tautybių meninę programą. Pavergtų tautų menininkai kviečiami išstatyti savo kūrinius, kuriuos galėsit ten parduoti. Lietuviai dalyvaus su tautodailės dirbiniais, maistu ir menine programa. Reikalingas maistas. Galintieji iškepti tortų, pyragaičių ar kitų gaminių apie tai praneškite telef. 561-1769. Festivalio lietuvių vadovas yra dr. A. Barauskas, DLOC atstovas pavergtų tautų komitete. Jo telef. 554-4368 arba jam nasant telefonuoti 282-5755.

B. B.

TRUMPAI

Juozo Mačiulaičio su Stase Vengraitienės sutuoktuvės įvyko birželio 26 d. Šv. Petro lietuvių bažnyčioje, Detroito. Moterystės ryšį palaimino parapijos klebonas kun. Kazimieras Butkus. Sutuoktinių Mišių metu buvo giedamos lietuviškos giesmės. Vestuvinės vaišės buvo Dievo Apvaizdos parapijos svetainėje.

Miko Svidersko mirties pranešime padaryta klaidą atitaisau. Turi būti: paliko dukrą ne Gražina, bet Nijolę Šnapštienę.

"Amerikos Lietuvių Balsas" radijo klubas išsiuntinėjo laiškus Detroito ir jo apylinkių lietuviams, prašydamas paramos radijo programai išlaikyti. Neabejojant pama reikalinga, nes netrukus Detroito turėsime vienintelę lietuvišką radijo programą. Teko sužinoti, kad "Lietuviškų Melodijų" radijo programa paskutinį kartą bus transliuojama liepos 23 d. Gaila, kad daug metų skambėjusi lietuvių programa turės nutilti.

S. Sližys

Švento Antano atleidai Detroito įvyko birželio 12 ir 13 dienomis. Atleidai pradėti šeštadienį vakare su Švenčiausiojo adoracija, prisimenant birželio išvežtuosius. Sekmadienį birželio 13 d. pamaldoms buvo pagerbtas parapijos globėjas Šv. Antanas ir buvo meldžiamasi už ištremtuosius. Bažnytinis choras dedikavo giesmę "Išklausyk Lietuvos"

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois — and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas matinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuvaldinti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur — Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00.
- Redakcija straipsnius taisyso nuotūria. Nesuvaldūtų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

išvežtiesiems prisiminti ir juos pagerbti. Po pamaldų parapijos salėje vyko vaišės ir bendravimas su atvykusiais svečiais iš kitų lietuvių parapijų. Ir šeštadienį ir sekmadienį atleiduose dalyvavo daug žmonių.

Kiekviena meilė yra žmogaus sielos šventenybė, bet visų didžiausia šventenybė — tėvynės meilė.

Sierakauskas

DR. JONAS MAŽEIKA

DANTŲ GYDYTOJAS

4600 W. 103 St. Oak Lawn

Tel. 423-8380

Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. 5-0348; Rez. 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

6-8; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-3.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.

Ofs. tel. RE 7-1168; rez. 239-2919

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specializybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS

CHIRURGIJA

1185 Dundee Ave.

Elgin, Ill. 60120

Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai:

111 NO. WABASH AVE.

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

8104 S. Roberts Road

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 563-0700

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinus ir

"Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.

Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 West 71st Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5

ir 6-7 — iš anksto susitarus.

DR. K. M. ŽYMANČAS

DR. S. T. CHIRBAN

DANTŲ GYDYTOJAI

2654 West 63rd Street

Val. pagal susitarimą: antr., treč.

ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.

Tel. — 778-3400

POILSIS IR MOKYKLA

Jau prasidėjo vasaros laikotarpis, kuris turi savus uždavinius jaunimo auklėjime ir ruošime ateičiai. Svarbiausias yra stovyklos, kurios bent kelis mėnesius užima jaunimo nuo mažumės iki brentančiųjų laiką. Vasaros stovyklų vadovavime didžiausią vaidmenį turi organizacijos. Gaila, kad yra dar ir neorganizuoto lietuviško jaunimo, kuris tomis stovyklomis negali ir nenori pasinaudoti. O vasaros stovyklos yra ne tik poilsis, ne tik atitūkimasis nuo miesto įtakos ir blogo gatvės auklėjimo, bet ir savita tautinė mokykla, kurioje dedami tautiniai, doriniai ir tikro auklėjimo pagrindai.

Į vasaros stovyklas kreipinasi dėsnių ne tiek pat kaip jaunimo, kiek jų tėvų. Nėra tėvų, kurie nenorėtų savo vaikus išaukšti gerai žmonėmis ir apsaugoti nuo blogos įtakos. Ja kaip tik pasižymi miestai vasaros metu, kai yra daugiau laiko stovintui arba žaisti gatvėse, o mažiau būti namie kartu su visa šeima. Tėvai turi rūpintis ne tik žiemos mokykla, kuri išmoko ir paruošia gyvenimui, bet taip pat ir t. m. mokykla, kuri vasaros metu deda dorinius ir tautinius pagrindus, auklėdama šeimos būdą stovyklose. Čia yra visos galimybės žaisti, poilsiauti, turėti jaunimui reikalingus užsiėmimus, bendrauti su savo bendraamžiais ir drauge mokytis lietuvių kalbos, tautinių tradicijų, pajusti šeimos gyvenimą, aktyviai dalyvauti jo kelyje.

Atkreipti didesnę dėmesį į šias vasaros stovyklas reikia ir visuomenėi. Išveikšioji lietuvių bendruomenė turi pareigą padėti išauginti savo papėdininkus, galėsiančius atlikti vyresniųjų pradėtus darbus. Kaip tėvai, taip ir lietuviškoji visuomenė turi jausti atsakomybę už savo jaunosios kartos ateitį ir už jos įvedimą į tautines pareigas. Jaunoji karta turi atlikti tai, ko tėvai ar vyresnieji nespėjo ar negalėjo atlikti. Gyvenimas keičiasi: stato naujus reikalavimus. Į juos atsakyti turi jaunoji karta. Bet ji turi būti paruošta.

Vasaros stovyklos, rengiamos suaugusiųjų, kaip mokytojų, fronto bičiulių, ateitininkų sėdraugų, skautų vadovų ar kitų organizuotų vienetų, neturi tos reikšmės, kokią turi jaunimo stovyklos. Suaugusieji svarsto naudingus dalykus — pedagoginius, politinius, vadovavimą ir darbą su jauniu. Tai daroma su vasaros poilsio tik dėl to, kad tuo metu gali daugiau suvaziuoti ir kartu pasvarstyti savo uždavinius. Čia gali pasirodyti veiklai platesnė apimtis, konkrečiai spręsti iškiliančius uždavinius, kurie bus svarbūs mokyklose, politiniuose ar ideologiniuose sambūriuose.

Jaunimo stovyklos yra ir turi likti vasaros mokyklomis, kad jos atliktų savo uždavinius tautai ir priaugiančiai kartai. Tė uždaviniai yra svarbūs visiems, kuriems dar rūpi pavergtos tautos ar išeivisko gyvenimo reikalai. Išeivija nėra atskira tauta. Tai yra tėsių su tautos, kuri jau daugiau kaip keturiasdešimt metų neša vergijos pančius ir yra

žalojama svetimos ideologijos — ateistinio komunizmo. Išeivija yra atsakinga už savo tautos išlikimą tiek vergijoje, tiek ir išeivijoje. Tautinis gyvenimas neturi silpnėti. Priešas, nors ir skaudžios prievartos priemonėmis, negali išnaikinti visos tautos. Nėgiš į savo tėvų kraštą svetur gimęs ir profesijas įsigijęs jaunimas, nors jis jau bus ir subrendęs, bet jis turi įsigyti jausmą, kad priklauso lietuvių tautai ir jai turi pagelbėti jos nelaimėse.

Stovyklų išimtinė būklė, savitas auklėjimas, stovyklinis bendravimas tik su savaisiais kaip tik yra būdas labiau sujungti jaunimą, kuris dar permažai galvoja, su tautos kamieniu. Svarbiausia, įkvėpti jam už savo tautą atsakingsumo pajautimą jau nuo mažens jausti, kad jis priklauso, o užaugęs ir subrendęs sąmoningai žinoti, ką jis turi savo tautai atiduoti — darbą, kūrybą, pagalbą ir net auką.

Negalime skystis, kad stokotume tinkamų stovyklų. Skautų Rako stovykla, Katalikų federacijos Dainavos stovyklavietė, Putnamo seselių vienuolijos Neringos stovykla, pagaliau Los Angeles ar Kanados Rambynio ir Aušros stovyklos — tai vis vietos, kur jaunimas nuo vaiko iki studento amžiaus gali tinkamai poilsiauti, gerai mokytis, su savaisiais bendrauti ir draugauti. Jis tų stovyklose gaus bent dalį religinio, tautinio, bendruomeninio ir ideologinio auklėjimo, kartu jį saugojant ir nuo visokių miesto netinkamų draugysčių, kurios šiuo metu ypatingu būdu reiškiiasi.

Stovyklų pasisiekimas priklauso nuo vadovų ir stovyklų administravimo bei auklėjimo įvedimo, kad jaunimas nesiųstų priverstas tą ar kitą daryti, bet kad jis pats būtų mokomas rodyti iniciatyvą, sugebėjimus, talentus ir kūrybiškus pasireiškimus. Negalime skystis ir vadovų stoka. Per daugelį metų yra jau paruoštų ir pasirodusių jaunesniųjų vadovų, kurie atliko kelerių metų stovyklavimo praktiką, kurie pradėjo nuo paprastų stovyklautojų ir iškilo į labai gerus stovyklų ar jose esančių būrių vadovus. Tai turi ir skautai, ir ateitininkai, ir kitas organizuotas jaunimas ar suaugusieji. Reikia tiksliai nesiųgti pastangų ir tų mažų lėšų jaunimui leisti vasarą poilsiauti ir praleisti tam tikrą laiką stovyklinėje mokykloje.

Dabar kaip tik jau laikas stovykloms — poilsui ir vasaros mokyklai. Jaunimas nereikalingas tokio poilsio, kaip vyresnieji, kurie įtemptai dirba ištaisius metus. Bet jis reikalingas bendravimo, atitūkimo nuo mokslo mokykloje ar universitete, kad gyvenimo būdas pasikeistų ir jo gyvenimas būtų labiau bendruomeninis, tautinis, lietuviškas. Tai turi žinoti lietuviškoji visuomenė, kuri savo pareigas atlieka savo laiku ir savo galimūmų ribose. Bet turi taip pat jausti, kad jos darbai nesibaigia su žmogaus išsiskyrimu iš gyvyj — jų keliu turi eiti stovyklose, organizacijose ir šeimose paruošti nauji tautos atstovai.

Pr. Gr.

Kova prieš nedarbą

Krikščioniškosios Bažnyčios Didžiojoje Britanijoje pradėjo vieningą kovą akcija prieš nedarbą. Joje dalyvauja katalikai, anglikonai ir metodistų Bažnyčios. Bendradarbiaujant šiom religinėm bendruomenėm, parapijose ir kituose religiniuose centruose yra steigiami pagalbos bedarbiams punktai, bedarbiams yra padedama nugalėti kylančias psichologines problemas.

Mišios su dijakonais

Popiežius Jonas Paulius II vienoje Vatikano koplyčioje aukėjo šv. Mišias, dalyvaujant anglų, skotų ir airių kolegijų Romoje naujesiems dijakonams, jų artimesiems ir bičiuliams. Drauge su Popiežium Mišias koncelebravo minėtųjų kolegijų rektorai ir septyni buvę auklėtiniai, minintys kunigystės 25-erį ir 50-ies metų sukaktis.

PRANAŠAS SAVO TARPE

Californijos lietuviai pagerbė poetą Bernardą Brazdžionį

Is bibliųjų laikų yra atėjęs posakis, kad niekas savo tautoje negali būti pranašu. Iš Senojo Testamento žinome, kad su biblijiniais pranašais dažnai nedorai būdavo pasielgiama. Dabar tas išsireiškimas naudojamas, kada savieji neįvertina didžiųjų asmenybių, ar tai jie būtų idealistai visuomenininkai, išvalgūs politikai, talentingi kūrėjai. Yra atvejų, kad didieji žmonės klaidingai susidaro įspūdį, jog esą savosios visuomenės neįvertinti ir pamiršti. Tik kai ta visuomenė tam tikromis progomis jiems padaro reikiamą dėmesį, jie praregi esą tos visuomenės vertinami, mylini ir gerbiami. Tokius nusivylimus ir praregiėjimus, kaip žinome, yra turėję Tumas-Vaižgantas, Vincas Krėvė ir kiti.

Poetas Bernardas Brazdžionis, kurio literatūrinė veikla greitai sukaks 60 metų, tokiu nusivylimu turbūt nėra turėjęs. Kad ir su tam tikrais bangavimais, per pusę šimtmečio, nuo „Amžinojo žydo“ pasirodymo 1931, šviesos paliesta lietuvių tauta Brazdžionio kūrybai rodė išskirtinai palankų dėmesį. Nepriklausomos Lietuvos akademikams jaunimui ir gimnazijų moksleiviams Brazdžionio vardas buvo beveik magiškas. Jo eilėraščių rinkiniai eidavo iš rankų i rankas. Okupacijų metais bent provincija intymų sąlytį su Brazdžioniu buvo praradusi, nes jo slapta ar pusiau slapta išleisti eilėraščių rinkiniai provincijos nepasiekdavo.

Rusams užėmus Lietuvą, su dalimi tautos Brazdžionis iškeliavo ir „per pasaulį keliauja“ ne vien geografine prasme kartu su išeivija, bet ir su visa tauta likimine prasme. Jis savas šioje ir anoj pusėje. Jis čia negali jaustis užmirštas, kai bažnyčiose girdi giedamas jo parašytas giesmes, mokyklose ir salėse — sukurtais eilėraščiais, kai jo kūrybos klausosi pilnos salės. Prieš trejetą metų rašančiajam teko lydėti Brazdžionį per Australijos lietuvių bendruomenes ir matyti jo nuostabų populiarumą. Vėliau sutikti Australijos lietuviai teigė, jog iš visų kultūrinių svečių iš Amerikos ilgiausiai išlikusius pėdsakus palikęs Brazdžionis. Iš spaudos galima susidaryti neblogą nuovoką, su kokių dėmesiu šiais metais Brazdžionis buvo sutiktas literatūros vakaruose Amerikos ir Kanados lietuvių

bendruomenėse į rytus nuo Californijos.

Brazdžionis gyvas ir anoj pusėje, nors režimas per keturis dešimtmečius siekė jį numarinti. Jo įtaka pavergtai tautai didesnė už visus Lenino ir Stalino laureatus. Ne tik jaunimas Lietuvoje ir Sibire mintinai mokosi Brazdžionio eilėraščių, bet, kaip iš pagrindinio spaudos matome, net ir teisiameji už žmogaus teises kovotojai savo apsigynimo kalbas sako Brazdžionio poezijos įtakoje.

Tai, bibliiniu terminu kalbant, tauta savo pranašą yra priėmusi.

Labai vertai ir laiku Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. Jonas Kucingas metinę 29-ąją parapijos Lietuvių dieną paskyrė poetą Bernardą Brazdžionio pagerbimui. Birželio 20 d. Mišių metu bažnyčioje buvo giedamos įvairių kompozitorių parašytos giesmės Brazdžionio žodžiams. Giedojų parapijos choras, vedamas komp. Broniaus Budriūno, ir solistai — Rimtautas Dabšys ir Antanas Polikaitis. Didysis koncertas parapijos salėje, kurį atliko solistai Dana Stankaitytė ir Algis Grigas, buvo užbaigtas B. Budriūno daina „Mano protėvių žemė“ (žodžiai Bern. Brazdžionio), kurią atliko solistė Dana Stankaitytė ir vyrų kvartetas — R. Dabšys, E. Jarašiūnas, A. Polikaitis ir B. Seliukas.

Savo poeziją skaitė ir Brazdžionis, kaip visada skaitymą palydėdamas savo komentarais. Scenon poetą palydėjo pats parapijos klebonas ir prieš skaitymą tarė maždaug tokį žodį: „Romėnai sakydavo, kad

oratores fiunt, poetae nascuntur (kalbėtojai išsivysto, poetai gimsta). Poetas jau ateina su talentu, kuris yra speciali Dievo dovana žmogui. Per savo talentą poetas tampa Dievo dovana tautai.

Prieš 45-rius metus poetas Brazdžionis, rašydamas „Per pasaulį keliauja žmogus“, vargu nujautė, jog tai bus jo paties gyvenimo kelias. Komunistams užklupus Lietuvą, Brazdžioniu būtų užtekę parašyti vieną odę Stalino garbei, ir jis būtų buvęs apdovanojamas medaliais ir naudojės visais komunistinio gyvenimo išrinktiesiems skiriamais patogumais. Bet poetas nenusilenkė jėgai ir pasirinko laisvo žmogaus teisę laisvai keliauti per pasaulį ir nešti pagūdą savo tautai. Šiandien poeto Brazdžionio poezija yra tapusi pavergtos tautos didžiuoju turto ir branginama kaip Biblija. Okupantui — ji pavojinga kontrabandinė medžiaga“.

Paryškines Brazdžionio poezijos populiarumą išeivijoje ir padėkojęs poetą žmonai Aldonai, rūpestingai jo gyvenimo palydėdavo ir didžia dalimi jo kūrybos įkvėpėjai, klebonas savo įvadinį žodį baigė taip: „Šv. Kazimiero parapija didžiuojasi turėdama poetą Bernardą Brazdžionį savo tarpe, ir tas kuklus pagerbimas 75-rių amžiaus metų sukakties proga tebūna mūsų meilės ir pagarbos pareiškimas“.

Gausi auditorija, gal apie 600 žmonių, susikaupusi klausė poeto skaitymo, o pabaigoje, audringai plodama, poetą pagerbė atsisveikimu. Tai, kai kurie pranašai priimami ne tik savo tautoje, bet ir savo parapijoje. J. K.

Poezijos dienos susitikę poetai Bernardas Brazdžionis ir rašytojas Povilas Gaucys. Nuotr. Z. Degučio

NEW YORKO LIETUVIŲ KOLONIJA

PETRAS MATEKŪNAS

12

Be minėtų religinių koncertų, Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas Viktoro Ralio, 1981 m. lapkričio 22 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje surengė religinį koncertą Šv. Cecilijos garbei (Šv. Cecilia yra muzikos ir muzikų globėja). Per iškilmingas Mišias, kurios buvo atliktos 11 val., choras atliko W. C. Peters lotyniškas Kyrie ir Gloria, Mozart — Laudate Dominum, C. Gounod — Sanctus, Benedictus iš Messae Solemnis s. Cecilia, A. Scarlati — Pieta Signore ir tradicines giesmes. Solo partijas atliko Astra Butkutė ir Elizabeth Hyon (soprana), Birutė Malinauskienė (altas), Povilas Dulke (tenoras) ir Petras Tutinas (bosas). Tris giesmes — Tėve mūsų, Malda ir Amen — atliko Apreiškimo parapijos ir „Perkūno“ vyrų chorai kartu, o „Dievo Avinėlio“ kvartetas, kurį sudarė R. Bobelytė, B. Malinauskienė, V. Ralys ir P. Tutinas.

Šis religinis koncertas, kaip ir ankstesni, praėjo su nepaprastu pasisekimu. Tai buvo aukšto meninio lygio religinis koncertas, kuris ilgai pasiliks tuo metu buvusiųjų bažnyčioje žmonių atmintyje.

Religinis koncertas rengia ir Viešpaties Jėzaus Atsimainymo lietuvių parapijos choras. Jis buvo surengęs net kelis koncertus. Dviejuose koncertuose dalyvavo vargonų virtuozas J. Zukas. Koncerte, kuris įvyko 1970 m. birželio 14 d., jis atliko vargonais Th. Dubois Toccatto in G-dur ir L. Beollmann keturių

dalių suitą Gethique (šiam koncerte buvo pašventinti 32 balsų vargonai), o kitame koncerte, vykusiam 1974 m. gegužės 19 d., atliko Al. Guilančio Marche religieuse op 15 ir kitų kompozitorių veikalus. Tiek pirmame, tiek ir antrame koncerte dalyvavo solistai ir parapijos choras.

Taip pat religinį koncertą buvo surengęs 1977 m. solistas Mečislovas Razgaitis Aušros Vartų bažnyčioje, Manhattane. Jį vargonais palydėjo Mykolas Cibas (mirė 1980 m.).

Religinio koncertuose dalyvauja ne tik vietos solistai ir instrumentalistai, kaip vargonų virtuozai, bet taip pat ir svečiai muzikai, atvykę iš kitų vietų, kaip smuikininkas Izidorius Vasyliūnas, vargonų virtuozas Vytenis Vasyliūnas, kuris 1975 m. kovo 23 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje per įvykusį religinį koncertą atliko vargonais W. A. Mocarto Fantaziją F-minor ir C. Frank chorą A-minor.

Kamerinės muzikos koncertai

Kamerinės muzikos koncertus yra surengęs smuikininkas Izidorius Vasyliūnas su savo sūniumi Vyteniu. Jie yra surengę net kelis savo recitalius. Taip pat jie dalyvavo ir per PLB surengtus kamerinės muzikos koncertus, kuriuose buvo atlikti tik lietuvių kompozitorių kūrinių. Pirmame PLB seimo koncerte, vykusiam 1958 m. rugpjūčio 28 d. Riverside Museum salėje, buvo atlikta 10 kūrinių. Juos atliko Izidorius Vasyliūnas — smuikas, Mykolas Saulius — violončelė, Andrius Kuprevičius — pianinas ir Vytautas Vasyliūnas. A. Kuprevičius atliko solo pianinu M. K. Čiurlionio ir kitus kūrinius.

Antrame PLB seime koncerto programa buvo žymiai trumpesnė. Koncertas vyko 1968 m. rugpjūčio 29 d. Statler-Hilton viešbučiuje Sky Top salėje. Programą atliko Izd. Vasyliūnas — smuikas, Davit

POP. JONAS PAULIUS GENEVOJE

Šis vizitas buvo ne pastoralinis, bet Darbo Rūmų biuro BIT Genevoje pakvietimu. Iš tikrųjų tas vizitas buvo jau suplanuotas 1981 metų Darbo Rūmų metinės konferencijos sesijos atidarymui, kuriame dalyvavo Lenkijos naujo sindikato „Solidarnosc“ pirmininkas Lech Valesa. Žinomas įvykis sutrukdė popiežiui dalyvauti asmeniškai toje sesijoje. Jis priėmė šiais metais pakartotą Darbo Rūmų pakvietimą, nežiūrint matomo nuovargio po Anglijos ir Argentinos vizitų.

Tautų Sąjungos rūmuose pasakytoje kalboje, kuri truko visą valandą, popiežius parinko žinomą temą, surištą su darbu ir darbininku, kas automatiškai sukėlė mintį, pažįstant jo praeitį, apie Lenkijos dabartinę padėtį. Ne vieną kartą Lenkijos vardas nebuvo ištartas, bet visa atmosfera buvo tos minties persunkta.

Genevos laikraščiai pabrėžė beveik išimtinai tik tuos žodžius, kurie netiesioginiais išreiškė Lenkijos darbo žmonių (sindikalistų) dabartinę padėtį. „Teisė laisvai susiorganizuoti yra pagrindinė teisė visiems, kurie yra surišti su darbu pasauliu ir kurie sudaro darbo bendruomenę“.

Arba toliau: „Yra svarbu pareikšti, kad susijungimas socialinių jėgų yra visada pageidautinas, turi būti visais suinteresuotųjų laisvo nutarimo, paimto nepriklausomai nuo politinės valdžios, išdirbto pilno laisvę nustatytį vidaus organizacijai veikimo būdą ir specifinę sindikatu veiklą“.

Analizuojant popiežiaus kalbą, matoma, kad jo pagrindinė mintis buvo darbo žmogui ir jo vertybei atstatyti. Juk ir jis pats buvo savo laiku darbininkas ir gerai pažįsta tą padėtį.

Kitos Tarptautinės organizacijos nenorėjo atsilikti ir pasinaudojo jo buvimu Genevoje jį pakviesti ir supažindinti arčiau su jų veikla. Tai buvo CICR (Raudonojo Kryžiaus komitetas) ir CERN (Atominų tyrimų organizacija).

Jo vizitas baigėsi šv. Mišiomis su 100 vietinių kunigų ir apie 30,000 tikinčiųjų tiek iš Genevos, tiek iš kitų Šveicarijos kantonų.

Ta proga buvo įspūdinga Genevos saugumo organizacija, efektinga ir kartu diskreti. Savaitę prieš popiežiaus vizitą spaudos konferencijos metu Genevos saugumo viršininkas

išsireiškė: „Mes negalime sau leisti jokio incidento“. Ir iš tikrųjų viskas praėjo sklandžiai. Šitai buvo pasiekta bendradarbiavimu su Vatikano saugumu, vadovaujamu, kaip žinome, arkiv. P. Marcinkaus.

Kalbant su kitais korespondentais, nė vienas neliko nepastebėjęs arkiv. Marcinkaus budrumo ir stebėjimo mažiausio judėjimo popiežiaus aplinkoje, pasirodusio, reikalui esant, staigiai intervencijai. „Tribune de Geneve“ tarp kitų popiežiaus vizito komentarų įdėjo ir pastabą apie arkiv. P. Marcinką: „Gorilos ar angelai sargai?“ Jonas Paulius II yra visada lydimas dviejų „gorilų“ (saugumo) ir pilkosios eminencijos, vieno atlieško amerikiečio: arkiv. Paul Marcinkaus. Didelis finansų ir kelionių vadas, jis taip pat yra Vatikano saugumo globėjas. Abejojame jį vadinti „Gorila sutanoje“ — tą gerbtiną monsioną, kuris kalba šešiomis kalbomis, praktikuoja karatė ir žaidžia golfą kaip Dievas, jeigu taip drįstu išsireikšti“.

Visose darytose nuotraukose yra pastebimas tas nuolatinis jo įtempimas, išskyrus vieną, kur lengvas šypsio šėšelis perbėgo per jo veidą.

Popiežiaus asmenybė, nežiūrint trumpo laiko, paliko Genevos protestantų bendruomenėje labai jaukų įspūdį, o tarp katalikų viltį ateinančiais metais susilaukti popiežiaus pastoralinio vizito, kurį jau dabar pradėdama ruošti.

N. Priekaida

Jiegu kiekvienas rašytojas saugotųsi kartoti tai, ką jau kitas yra pasakęs, bibliotekos dabar būtų mažesnės, bet naudingesnės, ir žmonių gyvenimas, nors trumpas, būtų pakankamas perskaityti ir suprasti tai, kas gero parašyta; dabar gi, kad surastume vieną dalyką, turime skaityti dešimtį tūkstančių kitų nereikalingų dalykų, kurie niekam nereikalingi, kurie jau skaityti ir perskaityti tiek kartų ir tik sudaro tokį gaislą.

T. Gautier

Jūs negalite kitaip išsiskirti laisvos vyriausybės, kaip tik dėdami pagrindin religinius principus. Mūsų krašto tėvai steigėjai turėjo remtis Dievu, kad padarytų savo revoliucinį bandymą prasmingu.

D. Eisenhower

Mott (ne lietuvis) — klarnetas ir Vytautas Rastenis — fagotas. Juos visus su fortepionu palydėjo Vytautas Vasyliūnas.

Kultūros Židinyje kamerinės muzikos koncertą surengė Lietuvių Moterų klubų federacija. Koncertas vyko 1981 m. kovo 14 d. Tai buvo pirmasis kamerinės muzikos koncertas Kultūros Židinyje. Visus kūrinius atliko Izd. Vasyliūnas, palydint fortepionu Vyteniu Vasyliūnu. Buvo atlikta Bacho, Dierzako, Cleridge-Toyler, J. Gaidelio ir kitų kompozitorių kūrinių.

Kamerinės muzikos koncertai, nors juose buvo atlikami geri kūrinių, jų tarpe ir lietuvių, reikia pasakyti, ne per daugiausia lietuvių mėgiami ir lankomi.

Literatūros vakarai

New Yorko lietuvių kolonijoje buvo surengti tik du literatūros vakarai. Pirmas literatūros vakaras buvo surengtas 1980 m. balandžio 20 d. Kultūros Židinyje. Jį surengė Maironio šeštadieninė mokykla. Programa buvo įvairi: susidėjo iš poezijos skaitymo ir meninės dalies. Svarbiausias šio literatūrinio vakaro programos atliekas buvo poetas Bernardas Brazdžionis, o meninės — solistė Ona Pliuskonienė, atvykusi iš Philadelphia, ir Maironio šeštadieninės mokyklos mokiniai.

Pirmoje programos dalyje, prieš poetui B. Brazdžioniu pradant skaityti savo poeziją, Maironio šeštadieninės mokyklos mokytojas — rašytojas Paulius Jurkus plačiai ir vaizdžiai savo kalboje supažindino publiką su poetu B. Brazdžionio poezija, išskeldamas joje tautinį bei patriotinį motyvą. Tik po to tiek pirmoje, tiek ir antroje programos dalyje poetas B. Brazdžionis skaitė labai vaizdžiai, gyvai ir vietomis su humoru savo poeziją.

RENGINIAI CHICAGOJE

Liepos 1 d. — Dail. Lindos Beresnevičiūtės tapybos paroda "Galerijoje".

Liepos 4 d. — Lietuvos vyčių gegužinė Vyčių salėje ir sodelyje.

Liepos 11 d. — Chicago's Anglijos - Britanijos lietuvių klubo gegužinė "Vyčių" salėje.

— "Drago" gegužinė "Drago" kieme.

— Šv. Kazimiero seserų rėmėjų gegužinė ("Summerfest") vienuolyno kieme (2601 W. Marquette Rd.).

Liepos 18 d. — Balso gegužinė Jaunimo centre.

Rugpjūčio 1 d. — Biržėnų klubo gegužinė Vyčių salėje ir sodelyje.

Rugpjūčio 7 d. — Vakaras su žurn. Jurgiu Janušaičiu Liet. tautiniuose namuose. Rengia jungtinis organizacijų komitetas.

Rugpjūčio 15 d. — Tauragės klubo gegužinė Šaulių namuose. — Zarasikių klubo gegužinė Vyčių salėje ir sodelyje. — Ateitininkų namų vadovų bės ruošiamą gegužinę Ateitininkų namuose Lemonte.

Rugpjūčio 29 d. — Liet. Respublikonų, III lygos gegužinė Skripkų sodyboje, Lacport, Ill. **Rugsėjo 8 d.** — Tautodailės paroda "Galerijoje". Rengia Liet. Tautodailės inst. Chicago's skyr.

— LB Lemonto apyl. gegužinė Ateitininkų namuose, Lemonte.

Rugsėjo 9-12 d. — Santaros-Šviesos suvažiavimas "Tabor Farm" vasarvietėje.

Rugsėjo 11 d. — Kr. Donelaičio lit. mokyklos registracija McKay mokyklos patalpose (6901 So. Fairfield).

Rugsėjo 12 d. —

— "Lietuvos aidų" radijo programos gegužinė Šaulių namuose.

Rugsėjo 17 d. — Jaunimo Centro Moterų klubo vakaronių atidarymas Jaunimo centro kavinėje.

Rugsėjo 19 d. — Svarstybos Lietuvos ir lietuvių reikalų Rengia ALT Vis. reikalų komisija.

Rugsėjo 25 d. — "Švyturio balius" Šaulių namuose. Rengia Cicero šaulių "Klaipėdos" kuopa.

— "Drago" banketas Jaunimo centro didž. salėje.

Rugsėjo 26 d. — JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinčių valdybų suvažiavimas ir koncertas.

— Vytauto Alanto pagerbimas 80 m. amžiaus sukakties proga, Liet. tautiniuose namuose. Rengia Liet. žurn. sąjungos CVJ talkina Liet. agronomų bei Liet. tautinė sąjunga.

Rugsėjo 28 — spalio 17 d. — Dail. M. Stankūnienės grafikos paroda "Galerijoje".

Spalio 2 d. — Jūrų skautų pobūvis Jaunimo centro didž. salėje.

— Gage Parko LB balius Jaunimo centro kavinėje.

— Kr. Donelaičio lit. mokyklų balius Liet. Tautiniuose namuose.

Spalio 3 d. — Madų paroda Jaunimo centro didž. salėje. Rengia Putnamo seselių rėmėjų Chicago's skyrius.

— Seselių pranciškiečių rėmėjų mišios ir seimas Tėvų marijonų vienuolyne prie "Drago".

Spalio 8 d. — Vakaronė "Pažinkime Vilką". Paskaita apie Vliko susiorganizavimą, paskirti ir sudėti bei tris Vliką sudarančias grupes. Rengia Vliko tarybos Jaunimo komisija Jaunimo centro kavinėje.

Spalio 9 d. — Akademinių skautų sąjūdžio metinė šventė Jaunimo centro didž. salėje.

— "Antro kaimo" humoristinė - satyrinė programa "Playhouse" salėje.

Spalio 10 d. — Spalio 9-sios (Vilniaus pagrobimo) minėjimas Jaunimo centre. Rengia Vilniaus krašto liet. sąjungos Chicago's skyrius.

— "Margočio" koncertas Jaunimo centre.

— "Antro kaimo" humoristinė - satyrinė programa "Playhouse" salėje.

Spalio 15-17 d. — Ateitininkų rengiamas kultūrinis - akademinis savaitgalis Jaunimo centre.

Spalio 16 d. — "Ateities" žurnalo vakaras Jaunimo centro didž. salėje.

— "Antro kaimo" humoristinė - satyrinė programa "Playhouse" salėje.

— Kun. dr. J. Prunskio 75 m. jubiliejus Jaunimo centro didž. salėje ir kavinėje.

— Šv. Kazimiero seserų rėmėjų gegužinė ("Summerfest") vienuolyno kieme (2601 W. Marquette Rd.).

Liepos 18 d. — Balso gegužinė Jaunimo centre.

Rugpjūčio 1 d. — Biržėnų klubo gegužinė Vyčių salėje ir sodelyje.

Rugpjūčio 7 d. — Vakaras su žurn. Jurgiu Janušaičiu Liet. tautiniuose namuose. Rengia jungtinis organizacijų komitetas.

Rugpjūčio 15 d. — Tauragės klubo gegužinė Šaulių namuose. — Zarasikių klubo gegužinė Vyčių salėje ir sodelyje. — Ateitininkų namų vadovų bės ruošiamą gegužinę Ateitininkų namuose Lemonte.

Rugpjūčio 29 d. — Liet. Respublikonų, III lygos gegužinė Skripkų sodyboje, Lacport, Ill.

Rugsėjo 8 d. — Tautodailės paroda "Galerijoje". Rengia Liet. Tautodailės inst. Chicago's skyr.

— LB Lemonto apyl. gegužinė Ateitininkų namuose, Lemonte.

Rugsėjo 9-12 d. — Santaros-Šviesos suvažiavimas "Tabor Farm" vasarvietėje.

Rugsėjo 11 d. — Kr. Donelaičio lit. mokyklos registracija McKay mokyklos patalpose (6901 So. Fairfield).

Rugsėjo 12 d. —

— "Lietuvos aidų" radijo programos gegužinė Šaulių namuose.

Rugsėjo 17 d. — Jaunimo Centro Moterų klubo vakaronių atidarymas Jaunimo centro kavinėje.

Rugsėjo 19 d. — Svarstybos Lietuvos ir lietuvių reikalų Rengia ALT Vis. reikalų komisija.

Rugsėjo 25 d. — "Švyturio balius" Šaulių namuose. Rengia Cicero šaulių "Klaipėdos" kuopa.

— "Drago" banketas Jaunimo centro didž. salėje.

Rugsėjo 26 d. — JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinčių valdybų suvažiavimas ir koncertas.

— Vytauto Alanto pagerbimas 80 m. amžiaus sukakties proga, Liet. tautiniuose namuose. Rengia Liet. žurn. sąjungos CVJ talkina Liet. agronomų bei Liet. tautinė sąjunga.

Rugsėjo 28 — spalio 17 d. — Dail. M. Stankūnienės grafikos paroda "Galerijoje".

Spalio 2 d. — Jūrų skautų pobūvis Jaunimo centro didž. salėje.

— Gage Parko LB balius Jaunimo centro kavinėje.

— Kr. Donelaičio lit. mokyklų balius Liet. Tautiniuose namuose.

Spalio 3 d. — Madų paroda Jaunimo centro didž. salėje. Rengia Putnamo seselių rėmėjų Chicago's skyrius.

— Seselių pranciškiečių rėmėjų mišios ir seimas Tėvų marijonų vienuolyne prie "Drago".

Spalio 8 d. — Vakaronė "Pažinkime Vilką". Paskaita apie Vliko susiorganizavimą, paskirti ir sudėti bei tris Vliką sudarančias grupes. Rengia Vliko tarybos Jaunimo komisija Jaunimo centro kavinėje.

Spalio 9 d. — Akademinių skautų sąjūdžio metinė šventė Jaunimo centro didž. salėje.

— "Antro kaimo" humoristinė - satyrinė programa "Playhouse" salėje.

Spalio 10 d. — Spalio 9-sios (Vilniaus pagrobimo) minėjimas Jaunimo centre. Rengia Vilniaus krašto liet. sąjungos Chicago's skyrius.

— "Margočio" koncertas Jaunimo centre.

— "Antro kaimo" humoristinė - satyrinė programa "Playhouse" salėje.

— Kun. dr. J. Prunskio 75 m. jubiliejus Jaunimo centro didž. salėje ir kavinėje.

— Šv. Kazimiero seserų rėmėjų gegužinė ("Summerfest") vienuolyno kieme (2601 W. Marquette Rd.).

Liepos 18 d. — Balso gegužinė Jaunimo centre.

Rugpjūčio 1 d. — Biržėnų klubo gegužinė Vyčių salėje ir sodelyje.

Rugpjūčio 7 d. — Vakaras su žurn. Jurgiu Janušaičiu Liet. tautiniuose namuose. Rengia jungtinis organizacijų komitetas.

Rugpjūčio 15 d. — Tauragės klubo gegužinė Šaulių namuose. — Zarasikių klubo gegužinė Vyčių salėje ir sodelyje. — Ateitininkų namų vadovų bės ruošiamą gegužinę Ateitininkų namuose Lemonte.

Rugpjūčio 29 d. — Liet. Respublikonų, III lygos gegužinė Skripkų sodyboje, Lacport, Ill.

Rugsėjo 8 d. — Tautodailės paroda "Galerijoje". Rengia Liet. Tautodailės inst. Chicago's skyr.

— LB Lemonto apyl. gegužinė Ateitininkų namuose, Lemonte.

Rugsėjo 9-12 d. — Santaros-Šviesos suvažiavimas "Tabor Farm" vasarvietėje.

Rugsėjo 11 d. — Kr. Donelaičio lit. mokyklos registracija McKay mokyklos patalpose (6901 So. Fairfield).

Rugsėjo 12 d. —

A. A. ZUZANĄ JONIKAITĖ AMŽINYBĖN PALYDĖJUS

(1902 — 1981 m.)

Nepriklausomą Lietuvą atstatyti, gal nieko taip neturėjo, kaip mokytoją. Susipratę ir kiek pamokytį jaunuoliai išėjo savanoriais nepriklausomybės apginti nuo svetimų invazijos. Tuo tarpu susiorganizavusios valstybės savivaldybės ir parapijų komitetai steigė mokyklas miesteliuose ir kaimuose, kad Lietuva nebūtų tamsi ir juoda. Tuo pat laiku buvo steigiamos ir aukštesnės paskirties mokyklos — gimnazijos, mokytojų kursai, vėliau mokytojų seminarijos paruošti mokytojus ir kitokius pareigūnus, kurie sugebėtų vadovauti nepriklausomam gyvenimui ir nereikėtų kvieisti brangiai apmokamų "specialistų" iš kitur, kaip tai pradžioje buvo praktikuojama. Vien Telsių apskrityje nepriklausomybės pradžioje buvo įsteigtos gimnazijos Telsiuose, Plungėje ir Rietave, neskaityt trumplaikių kursų specialistų paruošimui kooperatyvams ir smulkaus kredito bankeliams.

Laimingu sutapimu Zuzana Jonikaitė Telsių gimnaziją baigė 1922 — 23 m. Lietuvių kalbai ir jos paskirčiai meilę įsisavino savo mokytojo Košio ir mokyklos draugu A. Salio ir kitų dėka. Tai užtikrino jos vėlesnio gyvenimo paskirtį ir atskleidė jos sugebėjimus. 1923 — 24 m. Zuzana Jonikaitė jau buvo Rietavo gimnazijos lietuvių kalbos ir kitų dalykų mokytoja. Vos 21 m. amžiaus mergina visus imponavo. Senesni mokytojai ir mokiniai, kai kurie net amžium už ją vyresni, gaudė jos žvilgsnius ir šypsenas, tačiau jauna mokytoja išlaikė geros mokytojos autoritetą, atsidėjus savo paskirčiai. Tai prigimtas asmenybės bruožas, kuris ir vėlesniam gyvenime gelbėjo išlikti atsidavusia savo paskirčiai.

1924 — 25 m. Rietavo gimnaziją, išleidusi tik vienišę šeštą klasių laidą, liko progimnazija (4 klasių). Buvę mokiniai pasirinko specialias mokyklas. Tapo kunigais, karininkais, mokytojais ar pasiryžę studijuoti universitetuose.

Anglijos-Britanijos lietuvių klubo banketas Jaunimo centre. — "Lituanicos" futbolo klubo tradicinė vakarienė ir šokiai Šaulių namuose.

Lapkričio 21 d. — Šv. Pranciškaus 800 m. gimimo sukakties minėjimas Jaunimo centre. Rengia LKMA židinys, At-kai sendraugiai ir Liet. mot. federacija.

Lapkričio 27 d. — Lietuvių fondo banketas Jaunimo centro didž. salėje.

Lapkričio 28 d. — Liet. Bendruomenės 30 m. sukakties minėjimas. Rengia Brighton Parko, Gage Parko, Marquette Parko apylinkės Jaunimo centre.

Gruodžio 3 d. — Vakaronė "Pažinkime Vilką". Trijų Vlikų sudaranciu grupių pristatymas. Rengia Vliko tarybos Jaunimo komisija Jaunimo centro kavinėje.

Gruodžio 5 d. — Jaunimo centro 25 m. minėjimo akademija ir vakarienė JC didž. salėje.

Lietuvių Bendruomenės 1980 m. Literatūros premijai laimėjusi knyga

Kazlo Bradūno UŽEIGOJE PRIE VILNIAUS VIESKELIO

jau išleista Ateities leidyklos.

Poetinė forma rinkinyje išsako mas pavienio žmogaus ir mūsų tautos likimas, virstantis viską apibendrinančiu užuoge įvaizdžiu.

Knyga jau gaunama DRAUGE, kaina — 6 dol., su persiuntimu — 6 dol. 85 centai.

Lapkričio 13 d. — Chicago's Aukštesniosios lietuistikos mokyklos tradicinis vakaras Jaunimo centre.

Lapkričio 20 d. — Chicago's

te. Tuo pat laiku gimnaziją apėjo ir Zuzana Jonikaitė. Ji įstojo į universitetą Kaune. Gilino lietuvių kalbą ir gavo mokytojos diplomą. Vėliau mokytojavo Kauno, Švėkšnos, Sėdos ir Telsių gimnazijose. Nežiūrint karo pasekmių ir okupacijų, Zuzana Jonikaitė išliko tėvynėje. 1949 m. buvo pakviesta į Lietuvių kalbos žodynų redakciją. Gelbėjo suredaguoti kelis žodynų toms, atkreipdami dėmesį bendradarbių dėmesį vertingais pasiūlymais. Mirė 1981 m. lapkričio 26 d. Alsėdžio se, Telsių aps.

Malonu prisiminti savo jaunų dienų mokytoją Zuzaną Jonikaitę ir nors mintimi padėti gėlių puokštę ant jos kapo.

A. Razutis

TROŠKU MIESTE

Chicago's miesto centre birželio 28 d. angliarūškio dujų buvo tiek daug, kad buvo pasiektos sveikatai kenksminga lyg. Turintiems kvėpavimo ir širdies sutrikimus, buvo patariama palikti namie. Apie 5 val. p. p. ore ty žalingų dujų buvo 15.5 milijoninės dalys.

DIDELIS UŽSAKYMAS

Chicagoje savo fabrikus turinti International Harvester bendrovė gavo iš North American Van Lines bendrovės, kurios centras Ft. Wayne, Ind., užsakymą pagaminti už 16 mil. dol. sunkvežimių traktorių.

DAINOS, MUZIKA IR GĖLĖS

Pranas Lembergas

Plokštelėje dalyvaujantys kompozitoriai: J. Gaidelis, G. Gudauskienė, St. Gailevičius, O. Metrikienė ir St. Grauzinis. Dainų žodžiai P. Lembergo, kurias išpildo žinomi solistai ir įvairūs chorai. Plokštelę išleido "Gintaras", Hollywood, California, Lembergo 15 m. mirties sukaktį prisiminti.

Kaina su persiuntimu \$8.95

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

PRAŠOME!

Pagal savo išgales aukoti TAU-TOS FONDUI: savo uždaviniais vykdyti, Lietuvos Laisvės Idėjai — laisvajai Lietuvai padėti atstatyti, 6 kalbomis ELTOS informacijos leisti, radijo transliacijoms į okupuotą Lietuvą finansuoti ir politiniams kaliniams gelbėti.

Nepamirškite tam tikrą procentą ir savo testamentu įrašyti: not-for-profit, tax exempt corporation — Lithuanian National Foundation, P.O. Box 21073, Woodhaven, NY 11421.

SOPHIE BARGUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir Sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Stotis WOPA 1490 AM

Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aldona Daukas.

7159 So. Maplewood Ave., Chicago, IL 60629

Tel. — 778-1543

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S. Registruotas vaistinininkas

Atidara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

NAUJAI ATVYKUSIEMS ŽINOTINA

Lietuvių spaudoje pasirodžius straipsniui "Soviet Interview Project — Studija apie dabartinius emigrantus", daug kas kreipėsi į Balso vadovybę, teiraudamiesi, kaip reikėtų žiūrėti į šį reikalą.

Straipsnyje yra prašoma, kad asmenys, nuo 1970 m. atvykę iš Sovietų Sąjungos valdomų kraštų į JAV nuolatiniams apsigyvenimui, atsilieptų, suteiktų apie save žinias, pranešant ir savo paskutinę gyvenamąją vietą Sovietų Sąjungoje ir suteiktų duomenis apie padėtį Sovietų Sąjungoje. Nors ten rašoma, kad "žinios yra renkamos anonimiškai — konfidencialiai", tačiau tam užtikrinimo nėra. Toks kreipimasis daug kam sukėlė rūpesčio, nes šiuo laiku žmonės yra labai įbaidinti dabar vykstančių apklausinėjimų, surištų su kaltinimais dėl įvykių nacių okupuotoje Lietuvoje, antrojo pasaulinio karo metu.

Balso vadovybė praneša, kad nėra būtina ir nėra reikalinga tokias asmeniškas žinias teikti šioms įstaigoms, kurios ruošia studiją sovietine tema.

JAV valdžia turi visą reikalingą informaciją apie Sovietų Sąjungą — jos socialinę, ekonominę ir politinę padėtį. Šios žinios yra prieinamos kompetentingiems asmenims ir jos yra teikiamos reikalingoms institucijoms, jas gauna ir Balso. JAV valdžia taip pat turi visą reikalingą informaciją apie atvykusius asmenis iš Sovietų Sąjungos ir, jei būtų reikalinga, tas žinias gali panaudoti.

Reikia pabrėžti, kad straipsnyje skelbiama studija yra projekta kelio kelių institucijų, kurios yra gavę didesnę sumą pinigų šiam tikslui. Tačiau tai neįpareigoja privačių asmenų atskleisti asmeniškas žinias, kurios tam tikrais atvejais galėtų būti panaudojamos netikslingai.

Balso centro valdyba

UPHOLSTERY & SLIPCOVERS FURNITURE REFINISHING

Satisfaction Guaranteed. 50 Years of Quality Work.

HAAS UPHOLSTERY, 6034 26th St. Cicero, Ill. 60650, Tel. 632-4795

DIDELĖS GRAZIOS VYŠNIOS

JAU IŠNOKUSIOS PAS JOHN HANCOCK FRUIT FARM

Indianoje — 80 mylių nuo Chicago's

TEL. 219-778-2096

Važiuoti keliu I-94 iki Exit 40-A. ir važiuoti 7 myl. į rytus Route 20 ir 3 myl. į šiaurę keliu Exit Road

FREE PIE AND ICE CREAM Nemokamai paštetas ir ledai

Liepos 1 — 2 — 3 dienomis

PREKYBININKO KELIU

Jonas Karvelis

Prisiminimai 1905-1977

Didelio formato, 456 pusl. Kietai viršeliai. Autoriaus leidinys. Spaudė Morkūno spaustuvė 1979. Kaina su persiuntimu \$13.60. Illinois gyventojai dar pridėda 73 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1982 m. liepos mėn. 1 d. 5

KARALIENĖ CHICAGOJE

Olandijos karalienė Beatričė birželio 24 d. Chicagoje pietavo su mere J. Byrne ir 300 kitų svečių, pietavo su 50 pramonės vadovų, lankė meno muziejų, kalbėjosi su moterimis Chicagoje.

Ta programa užsėdės 9 valandą.

AUKOS LIBANUI

Chicagoje ir kituose miestuose žydai surinko daugiau kaip 100,000 dol. padėti nuo karo nukentėjusiems Libano žmonėms.

DR. ANTANAS KUČAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORE

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarmo arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti Šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 pusl., didelio formato, kietais viršeliais.

Kaina su persiuntimu \$16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ANATOLIJUS KAIRYS

PO DAMOKLO KARDU II DALIS

APYLINK MUS

× "Draugas" šį šeštadienį išeis su kultūrinio priedu, kuris bus paskutinis šį mėnesį. Kitas kultūrinis priedas išeis tik rugpjūčio pirmą šeštadienį. Šeštadienį, liepos 3 d., administracija bus atidara iki 12 val. Pirmadienį, liepos 5 d., "Draugas" bus uždarytas. Antradienio numeris išeis kaip paprastai. Liepos 6 d. redakcija, administracija ir spaustuve dirbs kaip visomis dienomis.

× Šv. Kryžiaus ligoninėje jau ketverius metus veikia patariamiosios ir gydymosios terapeutikos klinika, kuri kiekvieną trečiadienį nuo 1 iki 4 val. p. p. padeda pacientams atgaivinti sužeistus raumenis, sužeidimus, išskrypinimus, lūžimus, po amputacijos ar artricio atvejais. Galima teirautis tel. 434-6700, ext. 414.

× Violeta Kelertienė dėstys kursą apie ankstyvąją lietuvių prozą (nuo 1890 iki 1930 m.) IX Lituanistikos seminare rugpjūčio 8-22 d. Clinton, Ohio. Norintys dalyvauti prašomi kreiptis: Lituanistikos seminaras, 5620 S. Claremont, Chicago, Ill.

× Alkoholikams ir linkusiems į alkoholizmą padeda patarimais ir gydymu Šv. Kryžiaus ligoninės socialinės tarnybos skyrius. Čia yra individualūs, vedusiems ir šeimoms patarimai, kaip gydytis ir kaip padėti besigydančioms. Reikia kreiptis telef. 434-6700, ext. 606.

× Kun. J. Plankis, Cicero, Ill., apsilankė "Drauge" įvairiais reikalais ir ta proga įteikė 10 dol. auką. Nuširdus ačiū.

× Paulius Laniauskas, Cicero, Ill., atvyko į "Draugą" ir įsigijo naujausią leidinį už didesnę sumą. P. Laniauskas, būdamas studentu, dirbo "Draugo" ekspedijoje ir visų buvo mėgiamas. Dabar dirba vienoje didelėje įmonėje ir eina atsakingas pareigas.

× Aurelius Prapuolenis, Downers Grove, Ill., Juozas Rastapkevičius, Dutton, Ont., Kanada, Steponas Kuncevičius, New Port Richey, Fla., pratesdami prenumeratas, atsiuntė po 10 dol. aukų.

× Lietuvių Jaunimo Sąjunga kviečia lietuvišką jaunimą pasišokti sekmadienį, liepos 4 d., 8 val. vak. Union Pier, Mich. Pelnas skiriamas V PLJ kongresui. (pr.).

× Etninių Grupių Tarnyba (Ethnic Community Services) praveda apklašinėjimą Margučio patalpose 2422 W. Marquette gatvėje nuo antradienio iki penktadienio, nuo 1 val. p. p. iki 5 val. vak., sužinoti kiek kriminalinių nusikaltimų ir skriaudos yra padaryta lietuviams, ir su pažindinti lietuvius su Victim's Compensation Act. Nukentėję prašomi atvykti į Margučį išpildyti apklausinėjimo blankus, arba paskambyti 476-2271. (sk.).

× Ruošiamas kelionė į Vilnių ir atgal, rugp. 10-18 d. d. Kelionę ruošia Marius Kleša — 737-1717. (sk.).

× NAMAMS PIRKTI PASIKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. — Telef. VI 7-7447. (sk.).

× Dėgiame ir taisyklė visų rūšių stogus. Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti. Skambinkite Arvydai Klešai tel. 434-9855 arba 737-1717. (sk.).

× Kun. Jonas Sakevičius, MIC, Šv. Kazimiero parapijos klebonas Londone, Anglijoje, buvo atvykęs aplankyti savo sėdus ir brolių šeimų bei kitų artimų giminių Chicagoje ir Kanadoje. Jis čia birželio 20 d. atšventė savo kunigystės 50-ties metų jubiliejų, o birželio 30 d. — savo amžiaus 75-rių metų sukaktį. Šiomis dienomis svečias jau atsisveikino su savo artimaisiais ir išvyko atgal į Londoną, kur jį pavadavo kun. Vincencas A. Meškėnas.

× Autobusas į Jaunųjų Ateitininkų vasaros stovyklą, Dainavoje, išvyks nuo Jaunimo centro sekmadienį, liepos 4 d., 8 val. ryto. Autobusas išvyks punktualiai. Turintieji klausimų, prašomi kreiptis telefonu 434-2243.

× Kazimieras Vaškas, paviešėjęs porą savaitių Chicagoje, aplankęs savo gimines, draugus ir artimuosius, birželio 29 d. išskrido atgal į savo nuolatinę gyvenvietę — Topeka, Kan. Jis pažadėjo Chicagoje ateinančiais metais vėl apsilankyti. K. Vaškas yra vienintelis kun. Juozas Vaško, Chicago mariojū vyresniojo, brolis.

× Vacys Slotkus iš Villavincencio, Kolumbijos, lankydamasis JAV-se, savo sūnaus Kęstučio ir Nijolės Lenkauskaitės vestuvių proga Lituanistikos katedrai paskyrė tūkstantinę.

× Lietuvių istorijos ir švėkšniškų draugijų gegužinėje Ateitininkų namuose liepos 3 dieną meninėje programoje dalyvaus rašytojas Apolinaras P. Bagdonas ir Viktoras Kelmelis.

× Lietuvos Vyčių Chicago apskrities gegužinė bus šį sekmadienį, liepos 4 d., Vyčių namuose ir sodelyje. Kviečiami ne tik vyčiai, bet ir jų svečiai.

× Autobusas iš Moksleivių Ateitininkų vasaros stovyklos Dainavoje sugrįžta prie Jaunimo centro sekmadienį, liepos 4 d., tarp 6 ir 6:30 val. vakaro.

Vasario 16 gimnazijos skautams priklauso ir iš Chicago atvykę mokiniai Andrius Narbutis ir Vitas Germanas. Nuotr. M. Smilteinis

× Petras Kazanauskas, Mutual Federal Savings & Loan Ass. prezidentas, Chicago, Ill., įteikė čekį 25 dol. vertės "Draugo" gegužinės laimėjimams. Labai ačiū. Gegužinė bus liepos 11 d., sekmadienį, prie "Draugo". Visi kviečiami dalyvauti.

× Algis Suvaizdis, Berwyn, Ill., Irena Vizgirdaitė, Dearborn Hts., Mich., Bronė Šimukėnaitė, jaunosios kartos "Draugo" skaitytojai, pratesdami prenumeratas, atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai dėkojame.

× A. Ivanauskas, Union Pier, Mich., Bronė Tampauskienė, Highland, Ind., Alfonse Tumas, Newbury Park, Cal., Ursulė Leleika, Detroit, Mich., M. Karašauska, Fredericksburg, Va., visi atsiuntė po 7 dol. aukų dienraščio paramai. Labai ačiū.

× Ona Razutienė, Los Angeles, Cal., visuomenininkė, mūsų bendradarbė, atsiuntė 10 dol. auką su priedu: "Ačiū "Draugui" už LB Spindulio Jaunimo šventės pagarsinimą". Labai ačiū už auką ir įvertinimą.

Šv. Kryžiaus ligoninės Medicinos technologijos ir histologijos mokslus baigę graduantai su savo mokytojais. Iš kairės (sėdi): M. Lakickas, med. techn. mokytojas, mokytoja Lisa Molnar, Aldona Plačas, Nancy Friesenbahn ir ses. Julia, laboratorijos ir mokyklos vedėja; (stovi): dr. Parker, kliniškos laboratorijos asist., Maria Markulis, histol. asist. koordinatore, baigusieji Joseph Piet, Antanas Blažys ir Kurt Gambia ir kliniškos laboratorijos direktorius dr. Alvin Ring. Mokslo baigimo iškilmės buvo birželio 7 d.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DARIAUS - GIRĖNO LITUANISTINĖ MOKYKLĄ

Gegužės 22 d. baigė mokslo metus. Mokslo metams kiek pakenkė šalta žiema, nes iš tolimesnių vietovių nemažai mokinių negalėjo atvykti į pamokas. Nors ir su mažesniu mokinių skaičium mokykla nepraleido nė vieno darbo šeštadienio.

Mokykloje mokytojų penkiolika patyrusių mokytojų, visi su pedagoginiu stažu. Laikėsi švietimo tarybos nustatytos programos, naudojo jai pritaikytus vadovėlius ir pratimus. Mokykla galėjo normaliai baigti mokslo metus darbiaus ir sumanaus tėvų komiteto dėka.

Sugyvenimas buvo labai darnus. Mokykla dėkinga Lietuvių Fondui ir Lietuvių Bendruomenei už suteiktą paramą. Be rugpjūčio mėnesio vajeus, mokyklai dar atskirai padėjo Gage Parko apylinkė (D. Valentinaite), Marquette Parko apylinkė (B. Vinčašienė) ir dar keletas tolimesnių apylinkių. Kai kurie tėvai stambesniais aukomis padidino mokyklos iždą. Niekada mes nepamiršime Vasiukevičių, kurie kiekvienais metais įteikia mokyklai stambesnę auką ir padeda kitokiais būdais. Jų vaikai jau seniai yra baigę lituanistikos mokyklas. Geros širdies žmonių talka dar galime lietuvių išlaikyti šiame krašte.

Su apgailestavimu turime pareikšti, kad tam tikras skaičius tėvų užmiršo savo pareigą Lietuvai. Jiems atrodo, kad galima gyventi ir be lietuvių kalbos bei lietuvių kultūros. Jie savo vaikų neleidžia į lituanistinę mokyklą, su savo vaikais namuose jau kalba anglų kalba. Tegul negalvoja tie tėvai, kad lituanistinės mokyklos yra nusistatę prieš anglų kalbą ir šio krašto kultūrą. Jei taip galvotų, labai kištų. Lituanistinė mokykla nori, kad kiekvienas lietuvis mokėtų abių tėvynių kalbas ir abiem kraštams padėtų.

Rašytoja K. Pažėraitė su kun. L. Zaremba, SJ, rašytoja C. Grincevičium ir dr. P. Kisieliu jai surošyti išleistuvių metu. Nuotr. J. Prapuolenis

ty — vienam atgauti laisvę, antram jos neprarasti.

Metų bėgyje mokykloje buvo suruošta Kalėdų eglutė, kurios patriotinę programą atliko patys mokiniai. Minėta Vasario šešioliktoji. Pravestas margučio marginimo konkursas. Gage Parko apylinkės dėka buvo pravestas rašinių konkursas su pinigine premija. Pagerbtos mamos Motinos dienos minėjimo proga. Visų programų turinys buvo sukurtas pačių mokinių, padedant mokytojams. Meninės dalis pajal rindavo dainos (F. Strolia) ir tautiniai šokiai (N. Pupienė ir R. Galinaite).

Mokslo metai užbaigti pamaldomis Jėzuitų koplyčioje. Šv. Mišias atnaušo kapelionas kun. Jonas Borevičius. Po pamaldų Jaunimo centro salėje prasidėjo užbaigimo iškilmės. Mokyklos vedėjas J. Plačas pasakė trumpą įžanginę kalbą. Padėkojo Jaunimo centro vadovybei už mokyklos globą, padėkojo mokytojams už atliktą darbą. Taip pat tėvams ir mokiniams už pasisventimą atvažiuoti iš toli. Kun. J. Borevičius pasveikino mokinius kaip kapelionas ir jėzuitų vardu. Buvo pagerbti visi mokiniai, kurie baigė mokslo metus visais penketukais. Jų atsiarado net trisdešimt: Rimas Lukas, Darius Mikrut, Moacir de Sa Pereira, Jūlytė Plačaitė, Gintaras Woss, Laima Pauliūtė, Vaiva Vygantaitė, Rita Račkauskaitė, Ingrida Cicėnaitė, Tomas Vasiliauskas, Kristina Johnsonaitė, Dailė Grigaitė, Erika Arminaitė, Renata Naudžiūtė, Aldona Norkutė, Dailė Parakinkaitė, Danguolė Vilutytė, Vaidas Užgiris, Vidas Paulius, Nida Gleveckaitė, Vida Damijonaitė, Darius Bartkus, Dalė Vasiliauskaitė, Gytis Liulevičius.

Paskiau buvo įteikti baigimo pažymėjimai aštuntojo skyriaus mokiniams. Juos įteikė mokyklos vedėjas J. Plačas. Pažymėjimus gavo: Darius Dirmantas, Audronė Dragūnaitė, Gytis Liulevičius, Vitas Račiūnas ir Audrius Rūbas. Tėvų komiteto pirm. Gintaras Plačas kiekvienam baigusiam įteikė po knygą — albumą. Neatsiradus mecenatų, knygas nupirko tėvų komitetas. Paskiau vyko sveikinimai ir atsisveikinimai. Aštuntojo skyriaus mokytojos E. Bielšienės ir savo vardu sveikino J. Plačas, aštuntokų vardu Gytis Liulevičius, septyntokų — Nida Gleveckaitė. Švietimo tarybos vardu pasveikino direktorius Juozas Masilionis. Visus kvietė lankyti aukštesniąją mokyklą. Iškilmės baigtos tautos himnu.

Po iškilmų turėjo įvykti mokyklos gegužinė, bet dėl nepalankaus oro neįvyko. Visi pasivažiavo čia pat salėje. Kai kurie tėvai įsigijo knygų vasaros skaitymui. Tą pačią dieną buvo ir tėvų susirinkimas. Buvo išklaušyti tėvų komiteto ir vedėjo pranešimai, aptarti mokyklos reikalai ir išrinktas naujas tėvų komitetas.

Trims mėnesiams užsidarė mokyklos durys vasaros poilsui. Tikimės, kad rudenį su gausesniu mokinių skaičiumi vėl pradėsime naujus mokslo metus.

J. P.

JAUNIMO CENTRO MOTERŲ KLUBAS

Birželio 15 d. turėjo paskutinį susirinkimą prieš vasaros atostogas. Susirinkimą pravedė pirmininkė S. Endrijonienė. Ji pasidžiaugė, kad palyginant nedidelis moterų būrelis per gana trumpą laiką visai nemažai padarė. Buvo ir dramos spektaklis, ir kelios vakaronės, ir talka Poezijos dienoms, ir supažindinimai su knygomis. Talkinta buvo įvairiems renginiams — tai vyną pardavinėjant ar kavą pilstant, tai bilietus platinant.

Negalima pamiršti ir krautuvėlės, kur sekmadieniais vyko judėjimas: buvo perkamos dovanos vardadienius ar gimtadienius atminti ar mergvakarių progoms. Visas pelnas skiriamas Jaunimo centrui, ir visi šie darbai ir darbiai buvo jau pažymėti.

Krautuvėlės reikalus padėti tvarkyti buvo kooptuota J. Daunorienė. Dabar reikia baigti tvarkyti virimo knygą. Iki liepos 15 d. (vėliausiai) prašoma visus receptus pristatyti M. Macevičienėi. Tad visos narės ir ne narės prašomos savo išbandytus ir greitai paruošiamus receptus (kas čia nori ilgai prie virimo vargti) perduoti M. Macevičienėi, kuri turi juos sugrupuoti,

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Danutė Barauskienė su savo mirusio vyro a. a. akt. Leono Barausko seserimi Teodora Cipkiene iš Montrelio, Kanados, lankėsi Los Angeles pas savo sūnų Andrių Barauską. Viešnios aplankė Šv. Kazimiero parapiją ir prel. Joną Kulšingį, buvusį a. a. Leono Barausko kapelioną. Jos žavėjosi parapijos lietuviškumu ir klebono nuosir-dumu.

— Daiva R. Jasulaitytė birželio 18 d. baigė Pacifiko universitetą San Francisco, ir gavo dantų gydytojos daktaro diplomą. Ji liepos mėnesį Šv. Kazimiero par. bažnyčioje sukurs šeimą, o vėliau gal atidarys dantų gydymo kabineta.

— A. a. Juozas Mėlynis, "Draugo" ir kitų laikraščių bendradarbis, po ilgos ligos mirė birželio 21 d. Kearny, N. J. Liko žmona Marija, duktė Danutė Bilėnienė ir sūnus Juozas su šeima.

AUSTRALIJOJE

— Praėjus dvidešimčiai metų nuo pirmojo Australijos Lietuvių metraščio pasirodymo, vietos Lietuvių Bendruomenė ruošia Metraščio antrą leidimą, kuriame bus apžvelgta Australijos lietuvių veikla įvairiose gyvenimo srityse praėjusio dvidešimtmečio laikotarpyje. Metraštyje bus surinkta gausi in-

formacinė medžiaga apie Australijos lietuvių darbus kultūros, švietimo ir lituanistinio auklėjimo srityje, taip pat religinėje plotmėje, jų santykius su kitomis tautybėmis ir vietinė valdžia. Bus pateikiama naujausių statistinių duomenų apie Australijos lietuvių skaičių.

— "Atžalos" teatras Sydneyje pateikė dvi dramaturgo Kosto Ostrausko parašytas vienaesmes pjeses — "Saltkalvį" ir "Pypkę". Režisavo Paulius Rūtenis.

— "Atžalos" teatras Sydneyje pateikė dvi dramaturgo Kosto Ostrausko parašytas vienaesmes pjeses — "Saltkalvį" ir "Pypkę". Režisavo Paulius Rūtenis.

OKUP. LIETUVOJE

— Aleksandro Kačanausko, žymaus lietuvių muziko, 100 metų gimimo sukaktis buvo prisiminta okup. Lietuvos spaudoje. Taip pat buvo suruošta jo muzikinių veiklų koncertų. Velionis buvo gimęs 1882. V. 19 Kaune; ilgus metus dirbo parapijose kaip vargonininkas, vadovavo chorams, kūrė kompozicijas, dėstė konservatorijoje.

— Antano Miškinio nauja eilėraščių knyga "Klevai prie kelio" neseniai išleista Vilniuje, 158 psl.

— Merkys, istorikas, paruošė spaudai naują studiją "Lietuvos valstiečiai ir spauda XIX a. pabaigoje — XX a. pradžioje", 271 psl. leidinys išleistas Vilniuje. Knygoje rašoma apie lietuvių draudžiamąją spaudą, leistą cėrinės Rusijos laikais.

— Trakų pilies menėje vasaros metu ruošiami įvairūs koncertai.

— Aleksandras Vanagas, žymus lituanistas, parašė knygą "Mūsų vardai ir pavardės", 108 psl. leidinys neseniai buvo išleistas Vilniuje. Knygoje apžvelgiama lietuvių pavardžių bei vardų raida nuo seniausių ligi mūsų laikų.

Advokatas

GINTARAS P. GEPENAS

2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Tel. 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštad. 9-12 val.
ir pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629

Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

VISUS KVIEČIAME Į "DRAUGO" GEGUŽINĘ

1982 m. liepos 11 d., sekmadienį, prie "DRAUGO", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill., gražioje vietoje tarp medžių ir gėlių. Veiks užkandinė, atsisveikinimas, muzika. Bus vertingų laimėjimų.

Pradžią: 12:30 val. popiet.

Šv. Mišios — 11:30 val. Tėvų Marijonų koplyčioje.